

ÁLLAMADÓSSÁG KEZELŐ KÖZPONT ZRT.

Á | K | K

ÉVES JELENTÉS AZ ÁLLAMADÓSSÁG KEZELÉSÉRŐL

2024

Vezetői összefoglaló

2024-ben a magyar gazdaság stabilizálódása tovább folytatódott. Az államadósság-kezelésre jelentős hatást gyakorló infláció a 2022–2023-as magas szintek után mérséklődött, miközben a fizetési mérleg egyenlege is javult. Ugyanakkor a gazdaságra ható külső tényezők, különösen az orosz–ukrán háború gazdasági következményei és a gyengébb európai konjunktúra továbbra is kihívást jelentettek. Bár a hozamok csökkenése kedvezőbb feltételeket teremtett, a költségvetés továbbra is viszonylag magas hiánnyal működött, ami kihívások elé állította az államadósság-finanszírozást.

Az OECD módszertan alapján számolva 2024 során az ÁKK összesen 12 140 milliárd forint kibocsátást bonyolított le, amelyből bruttó 9 693 milliárd forint összegben (80%) forintforrásokat vont be és 2 446 milliárd forint értékben (20%) devizaadósságot bocsátott ki. A nettó forintfinanszírozás 1 844 milliárd forintot, a nettó deviza-kibocsátás pedig 1 767 milliárd forintot tett ki, így a teljes nettó kibocsátás 3 611 milliárd forint volt 2024-ben.

A központi költségvetés bruttó adóssága 2024 végén 55 479 milliárd forint volt, amelyből 38 702 milliárd forintot a forintadósság (a teljes adósság 69,8%-a), 16 558 milliárd forintot a devizaadósság (a teljes adósság 29,8%-a) és 220 milliárd forintot az egyéb kötelezettségek (a teljes adósság 0,4%-a) tettek ki. A forintadósságon belül a zöld forintadósság 527 milliárd forint, míg a zöld devizaadósság 1 950 milliárd forint volt.

A forint lakossági állampapírállomány növekedése 2023-hoz képest folytatódott, így 2024 végén 11 263 milliárd forintot tett ki repóműveletek, illetve egyéb betétek nélkül. Ezen állomány több mint felét (61,8%) a Prémium Magyar Állampapír alkotta. A lakosság kezében lévő állampapírok állománya 2024-ben 1 186 milliárd forinttal nőtt az előző évhez képest. Ezen belül a lakossági állampapírok állománya 1 287 milliárd forinttal emelkedett, míg a háztartások birtokában lévő intézményi állampapírok névértéke 101 milliárd forinttal csökkent.

A forint intézményi államadósság állománya 2024 végén 27 423 milliárd forint volt a repóműveletek, illetve egyéb betétek figyelembevételével, amelynek 87,5%-át a Magyar Államkötvények alkották. Az előző évhez képest 659 milliárd forinttal nőtt az állomány.

A központi költségvetés devizában fennálló bruttó adóssága 2024-ben összességében 2 879 milliárd forinttal nőtt a mark-to-market és egyéb betétek nélkül, így az év végére 16 558 milliárd forintot tett ki.

A 2024 végén fennálló zöld állampapír-állomány 2 477 milliárd forintot tett ki, amely 769 milliárd forinttal magasabb az előző évhez képest. Ezen kötvények devizanemek szerinti megoszlása alapján az euró részaránya volt a legmagasabb (66,2%), ezt követi a forint (21,3%), a japán jen (8,2%), végül a kínai jüan (4,3%) az évben.

Hoffmann Mihály
elnök-vezérigazgató

Tartalom

Vezetői összefoglaló	2
I. A 2024. évi államadósság-kezelési stratégia és az alkalmazott alapelvek.....	4
II. A finanszírozási igény alakulása 2023-ban	7
III. A finanszírozás alakulása	10
IV. Az államadósság alakulása	18
V. Likviditáskezelési tevékenység	25
VI. A forint állampapírok másodlagos piaca	27
VII. Az állampapírok értékesítésének szervezeti rendszere	29
Függelék.....	32

I. Az államadósság-kezelési stratégia és az alkalmazott alapelvek

Az államadósság-kezelési stratégia

Az ÁKK a finanszírozási műveleteit az államháztartásért felelős miniszter által jóváhagyott, évente aktualizált középtávú adósságkezelési stratégia alapján tervezi meg és bonyolítja le.

Az államadósság-kezelés feladata, hogy a költségvetés finanszírozási szükségletét hosszú távon minimális költséggel és elfogadható kockázatok vállalása mellett biztosítsa. Ezt az alapfeladatot az ÁKK a gazdaságpolitikai célkitűzésekkel összhangban, az alábbi stratégiai célok meghatározásával látja el:

1. Az Alaptörvényben foglalt elvárás szerint az államadósság-rátának a GDP 50%-a alatt kell lennie. Amennyiben a ráta a GDP 50%-a felett alakul, úgy a szabály értelmében az adósságráta mérséklése szükséges. Ehhez kapcsolódóan az adósságkezelés elsődleges célja, hogy támogassa az adósságráta csökkentési folyamatát.
2. Az adósságkezelés második számú célja biztosítani, hogy az adósságportfólió kellőképpen diverszifikált legyen, ugyanis a befektetői bázis szélesítése és diverszifikációja révén jelentősen javítható a befektetői bázis stabilitása, ezáltal pedig az államadósság finanszírozásának biztonsága. A stratégiai cél eléréséhez alkalmazott eszközök:
 - Az intézményi forint államkötvények piacának fejlesztése, a rugalmas kibocsátási politikán, a transzparens elsődleges forgalmazói rendszer fenntartásán, illetve a hazai intézményi befektetői bázis fejlesztésén keresztül.
 - Az államadósság hazai befektetői körének bővítése, az ügyfélszám növelése és a lakossági állampapírok értékesítésének támogatása.
 - Az államadósság devizaarányának aktív menedzselése a meghatározott korlátok között, fenntartva a szükséges piaci jelenlétet is.
3. Az adósságkezelés harmadik számú célja az államadósság hátralévő futamidejének hosszabbítása, amennyiben ezt a piaci körülmények lehetővé teszik.
4. Az adósságkezelés negyedik számú célja az ESG (Environmental, Social, Governance) piaci jelenlét fenntartása, fejlesztése és a források diverszifikációja.

A fenti stratégiai célok olyan adósságszerkezet kialakítását irányozzák elő, amelyben a költség-kockázat arány hosszú távon a legkedvezőbb (1. táblázat).

1. táblázat: Az adósságkezelés során felmerülő legfontosabb piaci kockázati tényezők

Kockázattípus	Meghatározás
Finanszírozási kockázat	A lejáró adósság megújításának, valamint a nettó finanszírozási igény biztosításának szükségességéből adódik. Szélsőséges esetben likviditási kockázat (fizetéseképtelenség), egyébként pedig kamatkockázat áll mögötte.
Likviditási kockázat	A likviditási kockázat a költségvetés pénzáramainak ingadozásával összefüggésben, valamint az adósságkezelés pénzügyi műveleteivel kapcsolatban merül fel.
Kamatkockázat	Az állampapír-hozamszintek változásából adódik.
Árfolyamkockázat	A forint és a különböző devizák egymáshoz viszonyított árfolyamváltozásaiból fakad.
Partnerkockázat	A partnerek nem- vagy nem szerződészerű teljesítésének kockázata. A devizapiaci partnerekkel közvetlenül kötött fedezeti műveletek, valamint a forintpiacon a likviditáskezelési műveletek esetében merül fel.
Értékkockázat	A hozamgörbe változásának hatására az államadósság piaci értéke megváltozik. Adósságkezelői szempontból ez a kockázat elsősorban a visszavásárlások és a kötvénycserék esetében jelentkezik. (Az állampapírok nyilvántartása és lejáratkori törlesztése névértéken történik, így ezeknél nem merül fel értékkockázat.)

A hosszú táv kifejezi, hogy nem végezhető olyan művelet, amely rövid távú költségelőnyökért későbbi magas költségeket vagy nagyobb kockázatokat eredményez. Bizonyos kockázatok között átváltás van, vagyis csak egymás terhére növelhetők vagy csökkenthetők. Más kockázati elemek között pedig együttmozgás figyelhető meg.

A kockázatok és költségek együttes számbavételére az ÁKK a stratégiai célokat megragadó ún. benchmarkokat (referenciamutatókat) dolgozott ki, amelyeket a rövid távú hatások kiszűrése érdekében jellemzően 90 napos mozgó átlag alapján számít. A benchmarkok a stratégiai célok számszerűsítését szolgálják. Megcélzott értékeik, illetve sávjaik iránytűként szolgálnak az optimális költség-kockázat szerkezet eléréséhez (2. táblázat).

2. táblázat: A 2024-re vonatkozó benchmark mutatók

Benchmark mutatók	Meghatározás
Devizaadósság aránya	A 2024-es adósságkezelési stratégia a devizaárfolyam-változásokból származó kockázatok csökkentése érdekében a teljes adósság devizaarányának felső határát 30%-ban határozta meg. 2024. év végén a mutató értéke (90 napos mozgóátlag) 29,4% volt.
Devizaadósság devizaszerkezete	A devizaadósság keresztárfolyam-kockázatának mérséklésére az ÁKK a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is 100% eurót határozott meg a devizaadósság devizaösszetételére. (A megengedett maximális eltérés mértéke 5%.) Amennyiben nem euróban, hanem más devizában történik forrásbevonás, azt az ÁKK devizacsere-ügyletek (swapok) kötésével euróban fennálló kötelezettségekre konvertálja. 2024 végén a devizaadósság összetétele megfelelt a benchmarknak, az euróban fennálló devizaadósság aránya 100% volt.
Fix kamatozású adósságelemek aránya	A fix/változó kamatozás szerinti összetétel mutató célja az államadósság gyors átárazódásának korlátozása, azaz annak elkerülése, hogy egy kamatemelkedés azonnal jelentősen megnövelje a költségvetés kamatkiadásait. E benchmark teljesítését az ÁKK elsősorban a fix és változó kamatozású instrumentumok súlyának változtatásával, illetve devizaadósság esetén kamatcsere-ügyletekkel tudja befolyásolni. (Az éven belüli futamidejű állampapírok változó kamatozású eszköznek minősülnek a mutató vonatkozásában.) 2024-ben a teljes adósságportfólió fix kamatozású elemeinek arányára a 60-80% közötti célsáv volt irányadó. 2024 végére a mutató 67,8%-on alakult (90 napos mozgóátlag), így benne volt a kitűzött sávban.
Átlagos átárazódási idő	Az államadósság átlagos átárazódási ideje (Average Time to Refixing – ATR) az adósságelemek következő átárazódásig hátralévő idejének átlagos hosszát fejezi ki, azaz a kamatváltozásoknak való kitettség mértékét ragadja meg. Változó kamatozás és rövid kamatperiódusok mellett a nagyobb hozammozgások hamarabb megjelennek a kamatkiadásokban, azaz magasabb kamatvolatilitás esetén a kamatkiadások is jelentősen ingadoznak. Hosszabb átárazódási idő esetén viszont a kamatváltozások csak tompítottan, több év alatt jelennek meg a kamatkiadásokban, ami komoly stabilizáló szerepet játszik a fiskális folyamatokban is, a kamatkiadások jobban tervezhetővé válnak. Az ATR 2024-re kitűzött értéke minimum 4 év volt. Az év végén mért 90 napos mozgóátlag értéke (4,7 év) ennek megfelelően alakult.
Átlagos hátralévő futamidő	Az államadósság átlagos hátralévő futamideje (Average Term-to-Maturity – ATM) a lejáró adósság finanszírozási (megújítási) kockázatát számszerűsíti. A 2024-es stratégia az ATM értékére legalább 5,5 évet irányzott elő. Az év végi érték (5,8 év, 90 napos mozgóátlag) ezzel összhangban volt.
Lakossági részarány	A lakossági tulajdonban lévő lakossági állampapírok arányára vonatkozó benchmarkot a belföldi finanszírozás alakulásának részeként kíséri figyelemmel az ÁKK. A teljes adósság ezen részarányára kijelölt benchmark sáv 2024-ben 20-25% volt; ennek az év végén mért 21,0%-os érték (90 napos mozgóátlag) megfelelt.
Kincstári Egységes Számla (KESZ) minimális állománya	A likviditási kockázat kezelése érdekében a stratégia célul tűzte ki a KESZ-en lévő pénzeszközállomány biztonságos szintjének fenntartását és a napi egyenleg simítását. Az ehhez szükséges lépéseket az ÁKK által végzett likviditáskezelési tevékenység biztosítja. 2024-ben a KESZ állomány minden nap a kitűzött benchmarkkal összhangban alakult.

Az adósságkezelés gyakorlata során alkalmazott elvek

Az ÁKK a legtöbb külföldi államadósság-kezelő intézményhez hasonlóan az egyszerűség, átláthatóság, likviditás hármasság alapelv szerint határozza meg az alkalmazott finanszírozási eszközöket és azok értékesítési módjait, ami az elmúlt években kiegészült a rugalmassággal.

Az egyszerűség és átláthatóság keretében az ÁKK viszonylag kevés számú, a befektetők által ismert és könnyen kezelhető instrumentumot bocsát ki piackonform, transzparens módon, vagyis az intézményi forintkötvényeket és a diszkontkincstárjegyeket aukciókon értékesíti egy évre előre közzétett kibocsátási naptár alapján.

A likviditás terén az ÁKK törekszik arra, hogy az állampapíroknak kellően likvid másodpiaca legyen, ez ugyanis kihat a további kibocsátásokra is. A befektetők számára kiemelten fontos szempont, hogy adott esetben a tulajdonukban lévő állampapírokat lejárat előtt értékesíteni tudják. A likvid másodpiacnak két lényeges eleme van: a folyamatos és a valós piaci árakat tükröző, kétoldalú árjegyzés, valamint a kellően nagy volumenű (ún. benchmark) állampapír-sorozatok megléte. Utóbbiak felépítését szolgálja az adott sorozatok aukciókon történő újranyitása (rábocsátások alkalmazása).

Az első stratégiai cél kapcsán ki kell emelni, hogy az ÁKK számára az államadósság nagysága alapvetően a gazdaságpolitika által meghatározott külső adottság, amelyet biztosítani kell. Ezeket a tényezőket az ÁKK érdemben nem tudja befolyásolni, csak az adósság költség-kockázat arányának optimalizálása hat vissza közvetetten e mutatókra.

II. A finanszírozási igény alakulása

A finanszírozási igény összetevői

A kincstári kör az államháztartás központi alrendszerét jelenti, amely magában foglalja a központi költségvetést, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait és az elkülönített állami pénzalapokat. Ezen alrendszer hiányának finanszírozása és fizetőképességének fenntartása az ÁKK feladata. A helyi önkormányzatok az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartoznak, így saját költségvetésükért, gazdálkodásukért és adósságkezelésükért felelősek.

Finanszírozási szempontból a pénzforgalmi szemléletű egyenleg mutatja az adott évi tényleges nettó finanszírozási igényt. Az államadósság alakulására közvetlen hatással van, ugyanakkor annak változását egyéb technikai tényezők (például árfolyam- és ártérítelési hatások) is befolyásolják. Magyarország EU-tagságából adódóan az ESA2010 módszertan szerinti, eredményszemléletű egyenlegadatok is bemutatásra kerülnek.

A finanszírozás feladata a kincstári pénzforgalmi műveletek fedezetének biztosítása. A kincstári kör finanszírozása alapvetően azt jelenti, hogy a Magyar Nemzeti Banknál (MNB) vezetett Kincstári Egységes Számla (KESZ) egyenlege folyamatosan olyan szinten – vagy afölött – maradjon, amely biztosítja a kincstári kifizetések zavartalan teljesítését, a lejáró államadósság törlesztését, valamint megfelelő likviditási tartalék rendelkezésre állását az előre nem látható finanszírozási kockázatok (például állampapír-piaci zavarok vagy sikertelen állampapír-aukciók) kezelésére. Az Európai Unió Maastrichti Szerződésében lefektetett alapelv szerint a jegybank nem nyújthat hitelt a költségvetésnek, illetve a központi banknál vezetett államháztartási számlák egyenlege nem lehet negatív.¹

A Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény (2024. évi költségvetési törvény) a központi alrendszer 2024. évi pénzforgalmi szemléletű egyenlegére 2 515 milliárd forint összegű deficitet irányzott elő. Az ÁKK 2024 áprilisában módosította a finanszírozási tervét a 3 982 milliárd forintra megemelt nettó finanszírozási igény alapján.

Az államháztartás központi alrendszerének 2024. évi pénzforgalmi szemléletű teljes hiánya a Pénzügyminisztérium adatai alapján 4 096 milliárd forintot tett ki (a GDP 5,0%-a), míg a teljes nettó finanszírozási igényt a nettó EU transzferek és egyéb tételek eredője összességében csökkentették 4 023 milliárd forintra (a GDP 4,9%-a) (3. táblázat).

3. táblázat: A finanszírozási igény alakulása pénzforgalmi szemlélet szerint

	2024 (milliárd Ft)
Kincstári kör egyenlege	-4 096
Egyéb nettó finanszírozási igény (EU-s elszámolások, egyéb számlák állományváltozása)	72
Nettó finanszírozási igény	-4 023
Rövid futamidejű adósságelemek (kincstárjegyek) törlesztése	-2 956
Éven túli futamidejű adósságelemek törlesztése	-5 572
Bruttó finanszírozási igény	-12 552

Forrás: Magyar Államkincstár, Pénzügyminisztérium, ÁKK

Törlesztések

Az adott évi törlesztések bruttó nagysága egyrészt a korábbi időszakok adósságműveleteinek következménye, amelyet a kötvény-visszavásárlások és csereaukciók, valamint a lakossági állampapírok és a kincstári hálózatban értékesített egyéb állampapírok lejárat előtti visszavásárlása, illetve visszaváltása is befolyásol. Ez utóbbi kettő esetében az ÁKK elfogadó magatartású, azaz a befektetők eladási, illetve visszaváltási szándéka alapján alakul mind az értékesítés, mind a visszafizetés összege (4. táblázat).

¹ Lásd részletesen: a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2011. évi CCVIII. törvény 15.§-át.

4. táblázat: A bruttó törlesztés alakulása²

	2024 tervezett (milliárd Ft)	2024 tény (milliárd Ft)
Forintadósság törlesztése	6 097	7 126
Államkötvények	2 031	3 121
Lakossági állampapírok	2 170	2 077
Diszkontkincstárjegyek	1 825	1 873
Hitelek	72	56
Devizaadósság törlesztése	792	661
Nemzetközi kötvény	704	539
Belföldi kötvény	26	58
NFI és egyéb hitel	62	64
Lejáratok összesen	6 888	7 787
Csereaukció	442	499
Forint államkötvény visszavásárlás	300	224
Devizakötvény visszavásárlás	0	19
Előfinanszírozás összesen	742	741
Törlesztések előfinanszírozással együtt	7 630	8 528

Megjegyzés: OECD módszertan szerint.

Forrás: ÁKK

Az összes bruttó - előfinanszírozási műveleteket is tartalmazó - törlesztés 2024-ben 12%-kal haladta meg a tervezett mennyiséget döntően két hatás eredményeként. 2024 végén az ÁKK 1 077 milliárd forint névértékben vásárolt vissza az MNB-től forint kötvényeket, ami növelte a forint törlesztést, míg a devizatörlesztést csökkentette, hogy az ÁKK 2023-ban a tervezettől kevesebb rövid futamidejű, 2024-ben lejárat ECP-t (Euro Commercial Paper) bocsátott ki.

Az összes törlesztés 2024-ben mintegy 741 milliárd forint értékben adósság előfinanszírozást is tartalmazott, ami nagyjából megegyezik a tervezett mennyiséggel. Az előfinanszírozáson belül a forint kötvény csereaukciók 499 milliárd forintot, az éven túli forint kötvény visszavásárlások 224 milliárd forintot tettek ki, emellett 19 milliárd forint értékben (50 millió dollár) devizakötvény visszavásárlásra is sor került 2024-ben.

Csereaukciók és forint kötvény-visszavásárlások

Az egy összegben lejárat nagy kötvénysorozatok megújítási kockázatot jelentenek. A megújítási kockázat csökkentése érdekében az ÁKK általában jellemzően azon hónapokban, amikor nincs egyébként kötvénylejárat, államkötvény visszavásárlási aukciót tart, amelyen a lejáratot megelőzően fél – kétéves hátralévő futamidejű kötvényeket vásárol vissza. 2024-ben az ÁKK 867 milliárd forint összegben vásárolt vissza forint államkötvényeket a piacról, amiből 644 milliárd forint az adott évben lejárat kötvénysorozatok lejárat előtti visszavásárlása volt, vagyis nem érintette az éves finanszírozást, csak a likviditáskezelést, míg 224 milliárd forint volt a 2025-ben lejárat államkötvény sorozatok visszavásárlása.

A kötvény csereaukció keretében rövid hátralévő futamidejű kötvényt hosszabbra cserélhetnek a befektetők, ami javítja a befektetők befektetési lehetőségeit, egyúttal lehetőséget ad az adósságkezelésnek a futamidő hosszabbítására és a lejáratok előfinanszírozására. 2024-ben csereaukciókra kéthetente került sor, azokon a heteken, amikor nem volt visszavásárlási aukció. Így összesen 25 alkalommal került sor csereaukcióra, amely során elsősorban 6-10 éves futamidejű kötvényeket vásároltak a befektetők, míg ellenértékként jellemzően 1-2 év hátralévő futamidejű államkötvények közül választhattak. Így összesen 603 milliárd forint névértékben bocsátott ki az ÁKK

² A kiadványban az ÁKK az éven belüli futamidejű állampapírok (diszkontkincstárjegyek) esetében a lejáratot és a bruttó kibocsátást az OECD módszertan alapján tünteti fel. Ez alapján bruttó lejáratnak az év elején fennálló rövid futamidejű adósságot kell tekinteni, bruttó kibocsátásnak pedig ezen lejárat és az év közben megvalósuló nettó kibocsátás összegét, ami megegyezik az év végén fennálló állománnyal.

államkötvényeket csereaukción keresztül, ellenértékként pedig összesen 499 milliárd forint névértékű államkötvény került elfogadásra.

Devizalejáratok

2024-ben a terveknek megfelelően egy eredetileg 2 milliárd dolláros, 10 éves USD kötvény lejáratára és egy 3 éves CNY kötvény 1 milliárd jüan összegű lejáratára volt esedékes. A korábbi évek megújítási kockázatot csökkentő devizakötvény visszavásárlásainak köszönhetően a 2024-ben ténylegesen lejárt mennyiségek jelentősen elmaradtak az eredetileg kibocsátott összegtől a dollár kötvény esetében, ahol csupán az eredeti összeg alig több mint felét, 1,01 milliárd dollárt kellett törleszteni. Emellett 2024-ben lejárt 500 millió dollár összegű rövid futamidejű ECP.

Ezen felül a Prémium Euró Magyar Államkötvény tizenkettedik sorozatának összesen mintegy 65 millió eurós lejáratára valósult meg 2024-ben. A rövid hátralévő futamidejű devizaadósság csökkentése érdekében emellett 50 millió USD összegben vásárolt vissza az ÁKK devizakötvényeket. Mindemellett 2024-ben szerződés szerinti devizahitel törlesztésekre is sor került összesen 160 millió EUR (64 milliárd forint) értékben.

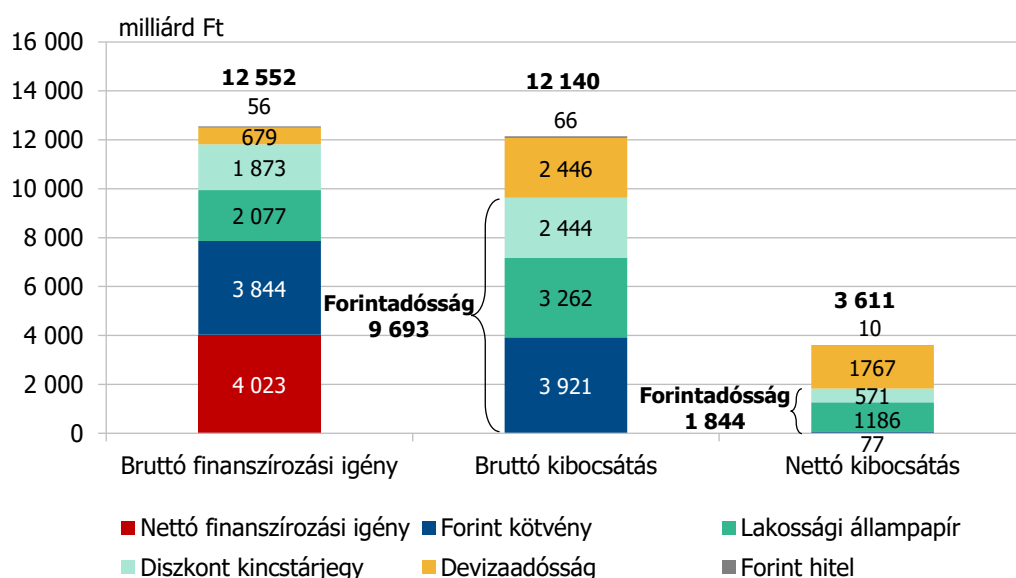
III. A finanszírozás alakulása

2024 során az ÁKK összesen 12 140 milliárd forint kibocsátást bonyolított le, amiből bruttó 9 693 milliárd forint összegben (80%) vont be forintforrásokat és 2 446 milliárd forint értékben (20%) bocsátott ki devizaadósságot (1. ábra).

A bruttó kibocsátásból a legnagyobb részt a tervet jelentősen meghaladó forint államkötvény, majd a tervezettől elmaradó forint lakossági állampapír kibocsátás tette ki 3 921 milliárd forint, illetve 3 262 milliárd forint összegben. A tervezettől kismértékben elmaradó bruttó devizahitelfelvétel és devizakibocsátás 2 446 milliárd forint volt, ebből 1 721 milliárd forint nemzetközi kötvény, 116 milliárd forint belföldi devizakötvény és 610 milliárd forint összegű hitel volt. A tervet jelentősen meghaladó diszkont kincstárjegy kibocsátás 2 444 milliárd forint volt. A bruttó forint kötvény kibocsátásból 2 928 milliárd forint volt az aukciós kibocsátás, 603 milliárd forint a csereaukciós kibocsátás, míg 390 milliárd forint az Önkormányzati Magyar Államkötvény kibocsátás, illetve a kincstári hálózat egyéb intézményi kötvény értékesítése.

A nettó forintfinanszírozás 1 844 milliárd forintot, a nettó deviza-kibocsátás pedig 1 767 milliárd forintot tett ki, azaz a teljes nettó kibocsátás 3 611 milliárd forint volt 2024-ben (1. ábra).

1. ábra: A nettó kibocsátás, a bruttó finanszírozási igény és a bruttó kibocsátás alakulása, 2024

Megjegyzés: a bruttó kibocsátáshoz tartozó forinthitel 66 milliárd forint, a nettó kibocsátáshoz tartozó 10 milliárd forint volt.

Forrás: ÁKK, Pénzügyminisztérium, Magyar Államkincstár

A nettó forintkibocsátáson belül a legnagyobb részt a lakossági állampapírok nettó kibocsátása tette ki még úgy is, hogy a tényleges nettó lakossági állampapír kibocsátás részben a lakossági vásárlások szerkezetének eltérése miatt elmaradt a tervezettől.

Az intézményi forint kötvény nettó kibocsátás 77 milliárd forint volt 2024-ben, ami közel 400 milliárd forinttal haladta meg a tervezettet. Az ÁKK 2024 végén 1 077 milliárd forint névértékben vásárolt vissza forint államkötvényeket az MNB-től, ami jelentősen csökkentette a nettó forint kötvény kibocsátást.

A diszkont kincstárjegyek esetében a nettó kibocsátás 571 milliárd forint volt, ami a tervezett nagymértékű csökkenéshez képest jelentősen több forrás biztosítását jelentette. A háztartások kezében lévő jelentős diszkont kincstárjegy állomány a tervezettől kisebb mértékben csökkent, miközben az intézményi tulajdonú diszkont kincstárjegyek állománya a tervezett csökkenéshez képest jelentősen emelkedett az év során.

A devizafinanszírozás várható relatív költségelőnyére tekintettel az ÁKK a projektfinanszírozó hitelek lehívását devizában tervezte, ugyanakkor a konkrét feltételek ismeretében egy részét forintban hívta le nettó 10 milliárd forint (bruttó 66 milliárd forint) összegben.

Az ÁKK 2024-re összesen 3,8 milliárd euró összegben tervezett nemzetközi devizakötvény, illetve ECP kibocsátást. Januárban 2,5 milliárd dollár összegben 12 éves USD kötvényt, 1,5 milliárd euró összegben 5 éves zöld EUR kötvény bocsátott ki az ÁKK, majd ősszel 39,6 milliárd jen összegben került sor JPY kötvény kibocsátásra, amiből 1,3 milliárd jen 10 éves zöld kötvény volt. Az összesen 1 721 milliárd forintnak megfelelő nemzetközi devizakötvény kibocsátás és a kisebb lejárat következtében a nettó devizakötvény kibocsátás végül 378 milliárd forinttal meghaladta a tervezettet és 1 163 milliárd forint lett. Ezen felül a belföldi devizakötvények nettó kibocsátása a tervezettől elmaradón 58 milliárd forintot, míg a nettó devizahitel felvétel szintén a tervektől elmaradva 546 milliárd forintot tett ki.

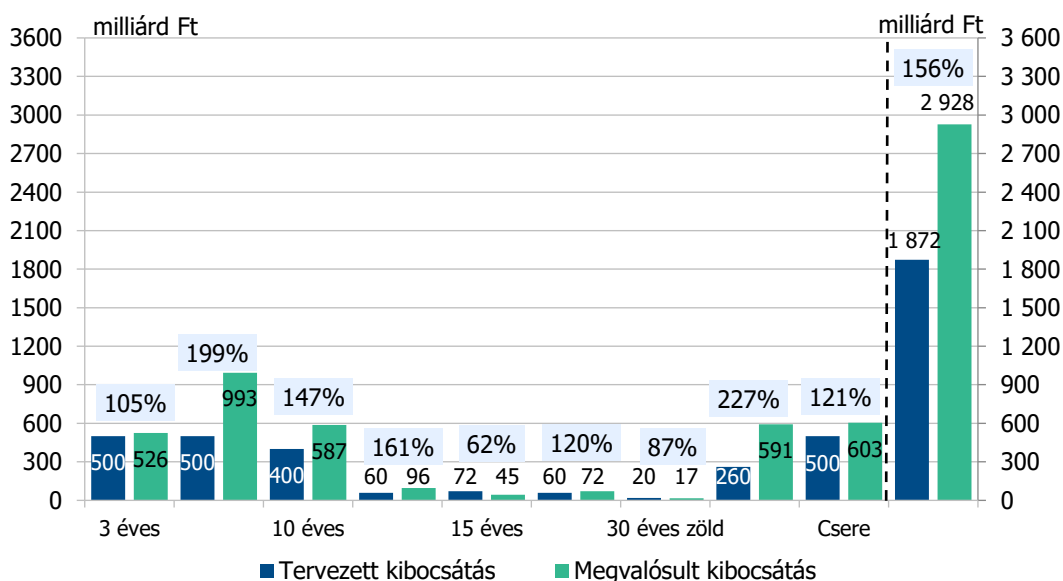
2024-ben a bruttó kibocsátás átlagos költsége (az adott évben kibocsátott állampapírok és lehívott hitelek kibocsátott mennyiséggel és futamidővel súlyozott átlagos lejáratig számított hozama az értékesítéshez kapcsolódó jutalékokat is figyelembe véve) 0,9 százalékponttal csökkent az előző évhez viszonyítva és 5,7%-ot tett ki. A csökkenést a 2023 nyaratól mindegyik piacon megfigyelhető hozamcsökkenés okozta.

Államkötvények

A 2024-es aukciós rend a korábbi évnek megfelelően alakult. A fix kötvény aukciókra kéthetente került sor, amikor a 3, 5 és 10 éves kötvénysorozatok kerültek kibocsátásra, míg azokon a heteken, amikor nem volt 3, 5 és 10 éves fix kötvény aukció, a változó kötvények, illetve a 15 és 20 éves, valamint a zöld kötvények kerültek értékesítésre. A változó kötvényeknek általában havonta egy, míg a hosszabb futamidejű kötvényeknek, illetve a zöld kötvényeknek negyedévente egy aukciója volt.

Ennek következtében 2024-ben összesen 25 db 3, 5 és 10 éves futamidejű fix kötvény aukció volt a benchmark sorozatok esetében, emellett további 4 alkalommal aukcionált az ÁKK a piaci igények alapján nem benchmark kötvényeket, amiből két esetben a 30 éves futamidejű zöld kötvény került kibocsátásra. 15 és 20 éves futamidőn 4-4 alkalommal, míg a zöld kötvény esetében 4 alkalommal (a 30 éves zöld kötvény aukcióival együtt 6 alkalommal) került sor aukcióra. Változó kamatozású kötvény aukcióra összesen 13 alkalommal került sor 2024-ben, amelyeken akár több futamidejű változó kötvény is kibocsátásra került. A kötvényaukciókon kibocsátott államkötvények átlagos hátralévő futamideje 7 év volt 2024-ben, ami növekedést jelent a 2023-as aukciókhoz képest. Az aukciók átlagos kereslete a meghirdetett mennyiség 4,6-szorosa volt. Az aukciókon összesen 2 335 milliárd forint értékű államkötvény-értékesítésre került sor, az aukciókat követő nem kompetitív tendereken további 593 milliárd forint összegű kötvényt sikerült értékesíteni. Az összes aukciós kötvényértékesítés így 2 928 milliárd forintot ért el 2024-ben, ami 56%-kal meghaladta a tervezett aukciós kötvényértékesítést. A tervezettet meghaladó kötvénykibocsátásra a tervezettől nagyobb nettó finanszírozási igény miatt volt szükség (2. ábra).

2. ábra: A forint kötvény aukciós kibocsátási terv és a megvalósult kibocsátás alakulása

Megjegyzés: csereaukciós kibocsátás nélkül.

Forrás: ÁKK

A 2024. évi kötvényértékesítést növelte még a kötvénycsere aukciók keretében kibocsátott 603 milliárd forint (a kötvénycsere aukció során általában eltér egymástól a bevont és a kibocsátott állampapírok névértéke, a bruttó értékük azonban megegyezik), ami a tervezettet 103 milliárd forinttal haladta meg. Ezen felül a Magyar Államkincstár hálózatában értékesített 390 milliárd forint összegű piaci és önkormányzati államkötvények (nem számítva a lakossági kötvényeket) is növelték a bruttó kibocsátást, ami 2024-ben összesen 3 921 milliárd forintot tett ki repóműveletek nélkül. A csereaukciót, visszaváltásokat és az MNB-től történő jelentős államkötvény-visszavásárlást is tartalmazó 3 844 milliárd forint összegű államkötvény-törlesztés eredményeként a nettó forint piaci államkötvény-kibocsátás 77 milliárd forint volt, ami jelentősen, 378 milliárd forinttal meghaladta a tervezettet.

A 3 éves fix kötvény esetében a 2023-ban is értékesített sorozatot aukcionálta tovább az ÁKK az első félévben, amit a második félévtől már korábban kibocsátott, 2027-ben, majd 2028-ban lejáró sorozatokra váltott. 5 éves futamidőn már korábban kibocsátott sorozatokat értékesített az ÁKK 2024 folyamán (2028-ban, illetve később 2029-ben lejárókat). A 10 éves futamidőn a 2023 őszén kibocsátott, 2023-ban még csak csereaukciókon felajánlott új benchmark sorozatot bocsátotta ki az aukciókon az ÁKK, míg a hosszabb futamidőkön, illetve a zöld kötvények esetében a korábbi évben is kibocsátott sorozatok kerültek értékesítésre. Változó kötvények esetében már korábban kibocsátott 2029-ben és 2032-ben lejáró kötvényeket értékesített az ÁKK (5. táblázat).

5. táblázat: A 2024. év során kibocsátott kötvénysorozatok

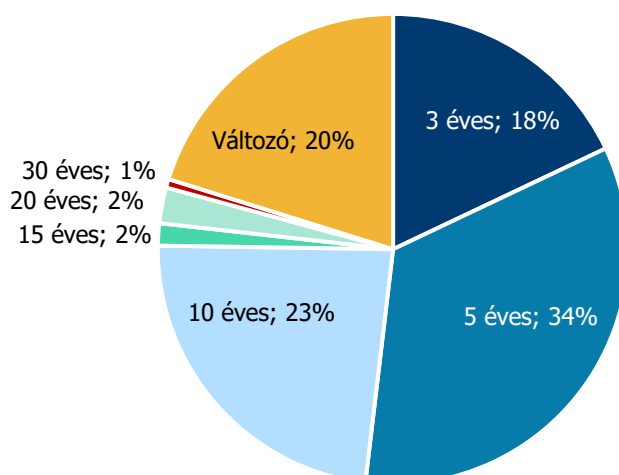
	Futamidő	Aukciók száma	Aukciós kibocsátás az év során (milliárd Ft)	Nem-kompetitív értékesítés (milliárd Ft)	Év végi sorozatnagyság (milliárd Ft)
2026/H	3	12	266	52	1007
2027/A	3	10	141	37	1494
2028/B	3	3	27	2	678
2028/A	5	6	219	59	2011
2029/A	5	20	522	146	1659
2029/B*	5	7	85	26	1458
2031/A	7	1	34	13	1694
2032/B*	10	13	367	112	914
2032/G	10	4	75	21	358
2033/A	10	1	22	4	1102
2035/A	10	25	460	101	711
2038/A	15	4	41	3	626
2041/A	20	4	57	14	450
2051/G	30	2	15	2	169

Megjegyzés: *változó kamatozású kötvény.

Forrás: ÁKK

A bruttó kötvénykibocsátás futamidő szerinti szerkezetén belül a 3 éves kötvény részesedése 22%-ról 18%-ra csökkent, az 5 éves kötvény aránya 30%-ról 34%-ra emelkedett. A 10 éves futamidejű kötvény aránya 25%-ról 23%, a 15 éves kötvény aránya 3%-ról 2%-ra csökkent, míg a 20 és 30 éves kötvények aránya nem változott, 2% illetve 1% volt 2024-ben is. A változó kötvény aránya 17%-ról 20%-ra emelkedett (3. ábra).

3. ábra: Az aukciós kibocsátás futamidő szerinti megoszlása, 2024

Forrás: ÁKK

Diszkont kincstárjegyek

A 3, 6 és 12 hónapos futamidejű diszkont kincstárjegyek (DKJ) alapvetően likviditáskezelési célú, rövid futamidejű instrumentumok, amelyek kibocsátási összegének változtatásával az ÁKK simítani tudja a finanszírozási igény éven belüli ingadozása által okozott likviditási kilengéseket. Emellett a diszkont kincstárjegyek részt vehetnek a hosszabb távú finanszírozásban a tartósan fenntartott állományukkal, illetve alternatív finanszírozási forrást is biztosíthatnak.

2024-ben összesen 2 444 milliárd forint értékben értékesített diszkont kincstárjegyet az ÁKK, ami 571 milliárd forinttal nagyobb a 2023. évi kibocsátásnál és jelentősen, több mint 1 500 milliárd forinttal meghaladja az eredetileg tervezett mennyiséget. 2024 során a lakosság kezében lévő diszkont kincstárjegy állomány a vártnál kisebb mértékben csökkent, az intézmények felé történő DKJ kibocsátás ugyanakkor a tervezett csökkenéshez képest jelentős mértékben növekedett.

Az ÁKK 2024 elejétől jelentősen átalakította a diszkont kincstárjegy kibocsátásokat, csökkentve a kinnlevő sorozatok számát, és növelve az egyes sorozatok mennyiségét, likviditását. Háromhónaposként egy adott sorozatot már nem csak egy alkalommal, hanem jellemzően 4-5 alkalommal, 4-5 héten keresztül is felajánlott az ÁKK az aukciókon, valamint az eredetileg 12 hónaposként kibocsátott DKJ sorozatokat is többszöri aukcióra felajánlotta 6 hónapos és 3 hónapos hátralévő futamidővel is. Ennek eredményeként a mindenkor fennálló DKJ sorozatok száma 18-20-ról átlagosan 8-ra csökkent, ugyanakkor emelkedett az egy sorozatra jutó állomány. A magasabb sorozatonkénti állomány refinanszírozási kockázatának kezelése érdekében az ÁKK 2024 májusától bevezette a diszkont kincstárjegyek esetében is a csereaukciós lehetőséget, amely keretén belül a lejárat előtti hetekben lehetősége van a befektetőknek a lejáratához közelítő kincstárjegyet egy hosszabbra cserélni pénzmozgás nélkül. 2024-ben DKJ csereaukciókon összesen 316 milliárd forint értékben bocsátott ki az ÁKK átlagosan 9 hónapos hátralévő futamidejű kincstárjegyet.

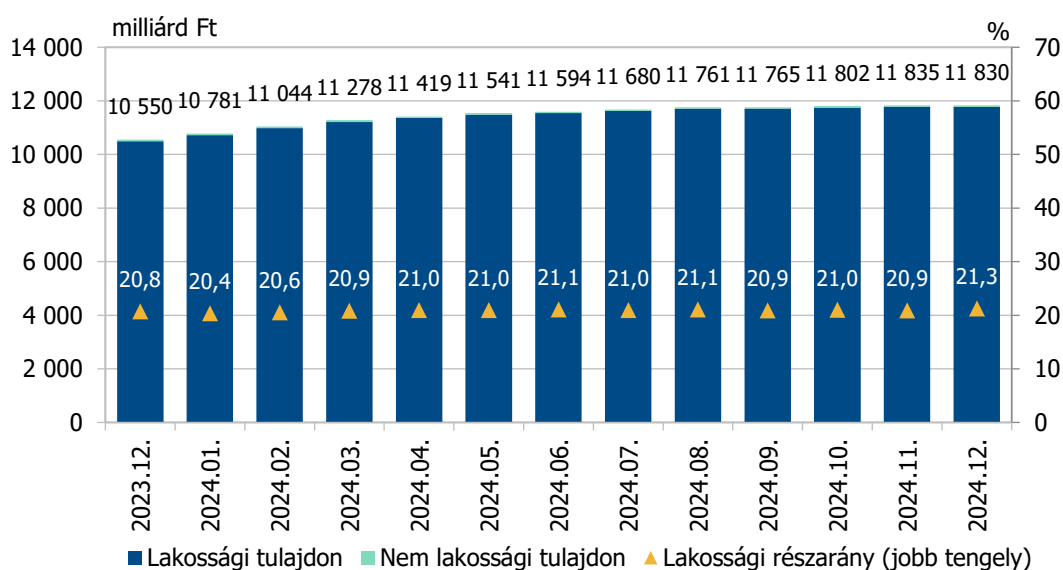
Lakossági állampapírok

A kifejezetten a lakossági kisbefektetők számára kialakított állampapír-konstrukciók értékesítése az ÁKK egyik kiemelt stratégiai célja. Az értékesítésen belül ugyanakkor fontos cél volt 2024-ben is a vagyoni koncentráció mérséklése, a lakossági termékkör átalakítása a hosszabb futamidejű állampapírok vásárlásának ösztönzése céljából, illetve az ügyfélszám és a digitális értékesítési csatornák részarányának növelése. A lakossági állampapírok, amelyek révén a háztartási megtakarítások közvetlenül bevonhatóak a finanszírozásba, széleskörű terjesztési hálózatuk révén országsszerte könnyen hozzáférhetőek.

E speciális konstrukciók segítségével egy olyan megbízható alternatív piacot ér el az ÁKK, amelynek viselkedése jól kiegészíti az egyéb piacok értékesítési eredményeit. Stratégiai szempontból azért jelentős a lakossági állampapírok szerepe, mert az irántuk megjelenő kereslet az ÁKK sokéves tapasztalata alapján éppen ellentétesen mozog a tőkepiaci állampapírok iránt támasztott kereslethez képest. Másik jellemzőjük, hogy hosszabb távon a lakossági kamatok kisebb mértékben ingadoznak, mint a nagybani piaci állampapírok hozamai. A két különböző állampapírtípus együttes alkalmazása tehát kiegyensúlyozottabbá teszi a finanszírozást, csökkenti a finanszírozási kockázatot.

A 2023-as jelentős, 1 923 milliárd forintos lakossági tulajdonú lakossági állampapír állomány növekedést követően 2024-ben is jelentős mértékben, 1 287 milliárd forinttal növelték a háztartások a lakossági állampapír tulajdonukat. Emellett az egyéb tulajdonú lakossági állampapír állomány 7 milliárd forinttal csökkent, a teljes lakossági állampapír portfólió állománya 1 280 milliárd forinttal nőtt 2024-ben, míg a nettó forint és deviza lakossági állampapír kibocsátás 1 244 milliárd forint volt (a nettó kibocsátás és az állománynövekedés különbségét a deviza portfólió ártértékelődése okozza) (4. ábra).

4. ábra: A lakossági állampapír állomány alakulása tulajdonosi bontásban

Forrás: ÁKK, MNB

Az ÁKK 2024 elején új, hároméves, fix kamatozású lakossági állampapírt vezetett be Fix Magyar Állampapír (Fix MÁP) néven, emellett a már létező, változó kamatozású Bónusz Magyar Állampapír (BMÁP) esetében a 3 éves futamidejű sorozat mellett 5 éves futamidejű BMÁP sorozatot is kibocsátott, ami az utolsó két évben hűségprémiumot fizet. 2024 júniustól az ÁKK megszüntette az egyéves futamidejű 1MÁP forgalmazását, valamint átalakította a MÁP Plusz értékesítését. A korábbi heti jegyzések helyett az ÁKK havonta bocsátott ki új sorozatot a MÁP Pluszból, amelyet a befektetők egy hónapig folyamatosan vásárolhattak. A vagyoni koncentráció mérséklésének érdekében az ÁKK 2024-ben aktívan használta az értékesítési korlátot a lakossági állampapíroknál. 2023 decemberétől új MobilKincstár applikáció és WebKincstár felület érhető el, melyben teljesen megújult a felhasználói felület és jelentősen javult az ügyfélműködés.

A bruttó és nettó értékesítés tekintetében is a 2024 elején bevezetett Fix MÁP volt a legsikeresebb lakossági állampapír 2024-ben. A lakossági állampapírok bruttó értékesítésének a 31%-át tette ki a Fix MÁP értékesítése, míg a második legnagyobb arányt a BMÁP képviselte. A korábbi évek elsőprő értékesítése után az inflációkövető Prémium Magyar Állampapír (PMÁP) bruttó értékesítése konszolidálódott, a teljes lakossági állampapírkibocsátás 13%-át tette ki, ezzel a harmadik legsikeresebb lakossági termék volt 2024-ben. Nettó kibocsátás tekintetében a Fix MÁP után a BMÁP és a Babakötvény nettó kibocsátása volt a legmagasabb. Emellett emelkedett még a Kincstári takarékjegyek és az euróban denominált lakossági állampapír (EMÁP) állománya is. A 2024 júniusától már nem értékesített 1MÁP, illetve a 2023-ban megszüntetett PÉMÁP állománya mellett a PMÁP és a MÁP Plusz állománya is csökkent 2024-ben (6. táblázat).

6. táblázat: A lakossági állampapírok bruttó kibocsátásának alakulása

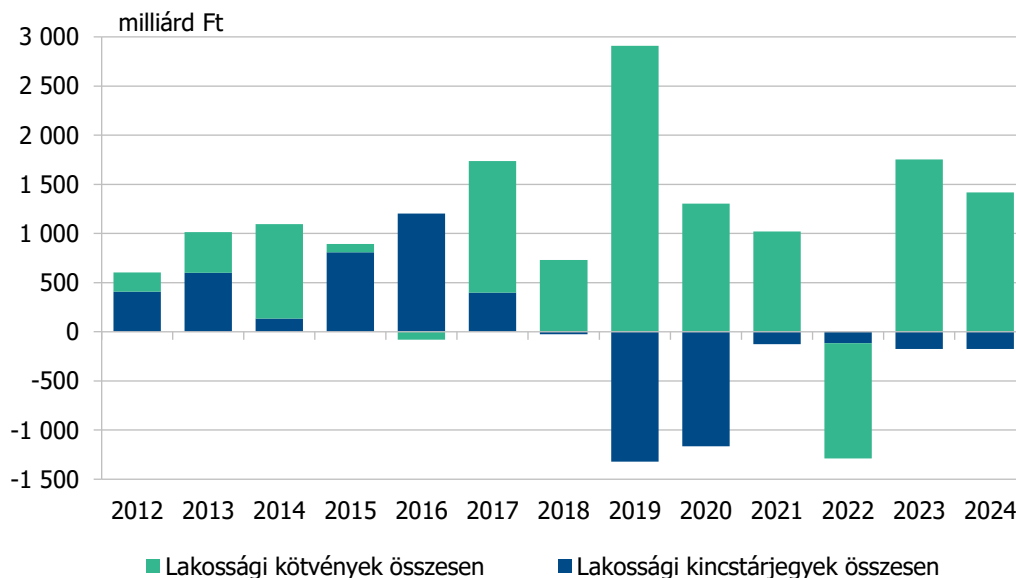
	2021 (milliárd Ft)	2022 (milliárd Ft)	2023 (milliárd Ft)	2024 (milliárd Ft)
Fix Magyar Állampapír				1 049
Magyar Állampapír Plusz (dematerializált)	1 572	472	73	314
Magyar Állampapír Plusz (nyomdai)	195	62	1	13
Prémium Magyar Állampapír	660	3 784	3 362	441
Prémium Euró Magyar Állampapír	125	181	84	
Euró Magyar Állampapír			92	116
Bónusz Magyar Állampapír		501	555	491
Babakötvény	39	53	80	124
Kincstári takarékjegy (2 éves)	169	100	112	109
Kincstári takarékjegy (1 éves)	27	301	312	323
Egyéves Magyar Állampapír	1 200	829	593	400
Lakossági állampapírok összesen	3 987	6 283	5 264	3 378

Forrás: ÁKK

2024-ben a lakossági állampapírok 99,5%-át tartották a háztartások, 0,1%-át hitelintézetek és egyéb pénzügyi közvetítők (alapvetően ezek a lakossági állampapír forgalmazókat jelentik) és 0,3%-ot a külföldi szereplők. A 2020 és 2023 közötti időszak átlagához képest 2024-ben a háztartások tulajdoni hányada 2,7%-kal magasabb, míg a hitelintézetek és egyéb pénzügyi közvetítők aránya 1,4%, az egyéb belföldi szereplők aránya 1,1%-kal és a külföldi szereplők aránya 0,2%-kal alacsonyabb volt.

Összesen a közvetlen forint és deviza lakossági állampapírok bruttó kibocsátása 3 378 milliárd forint volt, ami a lejáratok és visszaváltások következtében 1 244 milliárd forint nettó kibocsátást eredményezett. A nettó kibocsátásból 1 186 milliárd forint volt a forintban denominált lakossági állampapírok nettó kibocsátása, míg 58 milliárd forint az euróban denominált lakossági állampapírok nettó értékesítése (5. ábra).

5. ábra: A lakossági állampapírok állományváltozása

Forrás: ÁKK

A lakossági finanszírozás szerkezete tovább javult 2024 folyamán, a rövid futamidejű lakossági kincstárjegyek állománya 175 milliárd forinttal csökkent, míg az egy évnél hosszabb futamidejű lakossági állampapírok állománya 1 419 milliárd forinttal nőtt. 2024 végén a teljes lakossági állampapír állomány 99,5%-a volt a háztartások tulajdonában. A lakossági állampapírok mellett a háztartások tulajdonában lévő intézményi állampapírok állománya a tervezettől kisebb mértékben, 102 milliárd forinttal csökkent 2024-ben.

Önkormányzati Magyar Államkötvény

Az ÁKK 2024-ben folytatta az önkormányzatok által vásárolható, fix kamatozású államkötvény értékesítését. Az év egészében a 2023 végén kibocsátott, 2027-ben lejáró sorozatot vásárolhatták az önkormányzati befektetők. Az Önkormányzati Magyar Államkötvény (ÖMÁK) kedvező lejárat előtti visszaváltása és rugalmassága révén ezen befektetői kör számára vonzó befektetési alternatívát kínál. Az ÖMÁK hatodik sorozatából a befektetők 2024 során összesen 122 milliárd forint értékben vásároltak. Emellett 42 milliárd forint értékben váltottak vissza a befektetők ÖMÁK-ot, így az ÖMÁK összes állománya 80 milliárd forinttal 116 milliárd forintra nőtt 2024 végére.

A tervezett és megvalósult bruttó és nettó devizafinanszírozás

Az ÁKK 2024-re 2 milliárd dollár értékben USD kötvény kibocsátást, 1 milliárd euró értékben zöld eurókötvény kibocsátást, valamint összesen 500 millió euró értékben ázsiai piacon való kibocsátásokat tervezett. Az év elején megvalósított dollár és euró kibocsátások esetében a jelentős kereslet nyomán a tervezettől nagyobb összegű forrásbevonás történt. A dollárkötvény esetében 2,5 milliárd dollár összegben, a zöld eurókötvény esetében 1,5 milliárd euró összegben bocsátott ki az ÁKK devizakötvényeket. Az év során az ÁKK az ázsiai piacokról összességében a tervezettnél kevesebb forrást vont be. Szeptemberben Japánban, japán jenben Szamuráj-kötvényt bocsátott ki: egy hároméves és egy tízéves zöld kötvényt, összesen 39,6 milliárd jen értékben. (7. táblázat).

7. táblázat: A Magyar Állam által kibocsátott devizakötvények jellemzői, 2024

Devizanem	Eredeti kibocsátási összeg	Kibocsátás dátuma	Lejárat dátuma	Futamidő (év)	Kamatozás (%)
USD	2 500 000 000	2024.01.11	2036.03.26	12	5,5
EUR	1 500 000 000	2024.01.25	2029.07.25	5	4,0
JPY	38 300 000 000	2024.09.12	2027.09.10	3	1,6
JPY	1 300 000 000	2024.09.12	2034.09.12	10	2,4

Forrás: ÁKK

A fentiek mellett az ÁKK 2023-hoz hasonlóan 500 millió dollár értékben bocsátott ki egy évnél rövidebb futamidejű Euro Commercial Paper-t (ECP) a kétdevizás ECP program keretében. A lejáratot is figyelembe véve, nem változott az ECP év végi állománya 2023-hoz képest, 500 millió dollár volt.

A belföldi devizakötvény kibocsátás a tervezettől kismértékben elmaradva, 291 millió euró összegben valósult meg. Év elején a 2023-ban bevezetett Euró Magyar Állampapír (EMÁP) első sorozatát, majd márciustól a második, 2027-ben lejáró sorozatát vásárolhatták a befektetők. Az EMÁP negyedévente fizet kamatot az európai irányadó bankközi kamatláb (EURIBOR) alapján (8. táblázat).

8. táblázat: A Magyar Állam által kibocsátott belföldi devizakötvények jellemzői, 2024

Megnevezés	Devizanem	Kibocsátás dátuma	Lejárat dátuma	Futamidő (év)	Kamatozás
2026/U	EUR	2023.03.20	2026.09.23	3	Változó (EURIBOR)
2027/U	EUR	2024.03.19	2027.09.22	3	Változó (EURIBOR)

Forrás: ÁKK

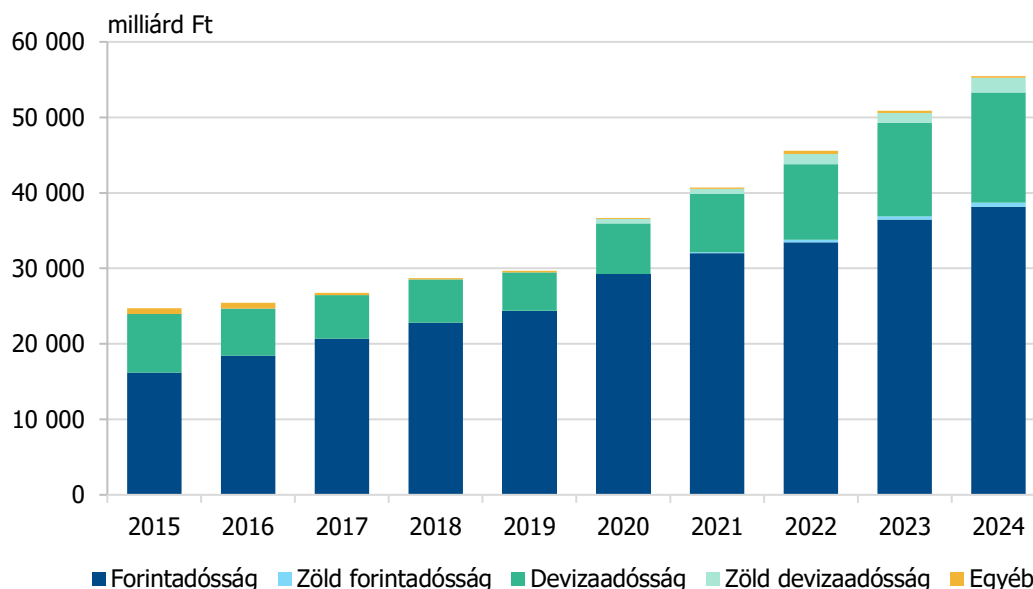
Az ÁKK a devizakibocsátás relatív költségelőnyére tekintettel – a devizarészarány-benchmarkot is figyelembe véve – a pénzügyi szervezetektől lehívni tervezett projektfinanszírozó hiteleket devizában tervezte lehívni, a tényleges lehívás egy kis része ugyanakkor forintban valósult meg. 2024-ben a Magyar Állam infrastruktúra fejlesztésre, csúcstechnológia, illetve energia területein jelentkező kiadások finanszírozására, haderőfejlesztésre, valamint a Budapest-Belgrád vasútvonal finanszírozására hívott le hiteleket devizában, míg kisebb összegben vidékfejlesztésre, illetve otthonfelújítási támogatás finanszírozására forintban is hívott le hiteleket. A teljes devizahitel lehívás, illetve konverzió összege 2024-ben 610 milliárd forint volt, ami 351 milliárd forinttal maradt el a tervezett lehívástól.

A teljes bruttó devizakibocsátás 2 446 milliárd forint volt 2024-ben, míg a devizaadósság törlesztése a kötvényvisszavásárlásokkal együtt 679 milliárd forintot tett ki, így a nettó devizakibocsátás 1 767 milliárd forint volt, ami a tervezettől csupán 20 milliárd forinttal maradt el. A nettó devizakibocsátás és hitelfelvétel szerkezete ugyanakkor eltért a tervezettől, a tervhez képest a nettó devizakötvény kibocsátás több, a nettó devizahitelfelvétel kevesebb lett. A jelentős nettó kibocsátás és az árfolyamgyengülés eredőjeként a devizaadósság aránya 2024 végére 29,8%-ra nőtt, ami a stratégiában meghatározott felső sáv alatt van.

IV. Az államadósság alakulása

A központi költségvetés bruttó adóssága 2024 végén 55 479 milliárd forint volt, amelyből 38 702 milliárd forintot a forintadósság, 16 558 milliárd forintot a devizaadósság és 220 milliárd forintot az egyéb kötelezettségek tették ki. A forintadósságon belül a zöld forintadósság 527 milliárd forint, míg a zöld devizaadósság 1 950 milliárd forint volt (6. ábra).

6. ábra: Az államadósság állományának alakulása

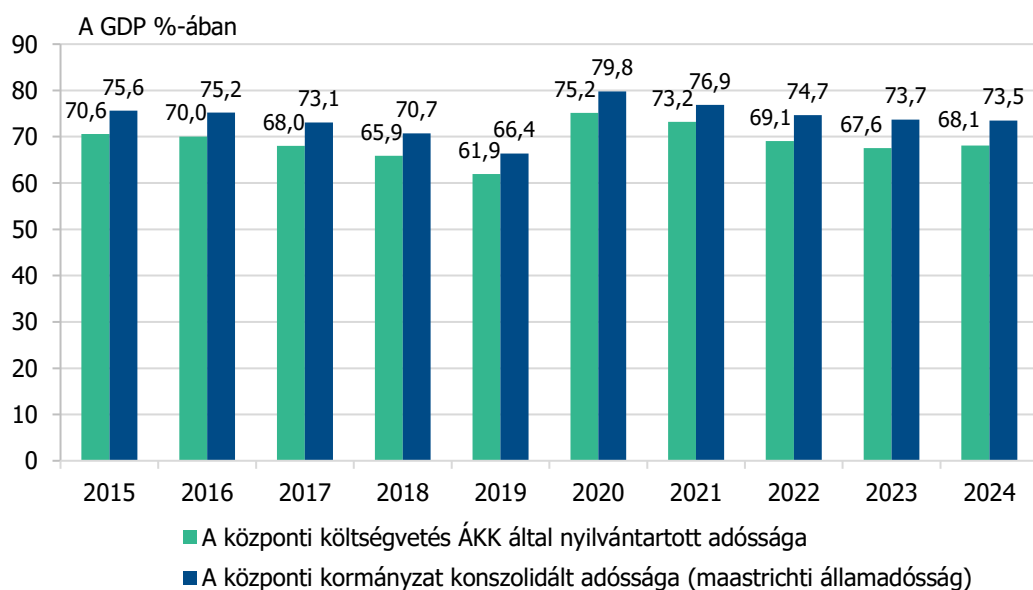

Megjegyzés: a központi költségvetés bruttó adóssága repóműveletekkel, devaizaswap ügyletekkel, illetve mark-to-market és egyéb betétekkel.

Forrás: ÁKK

2024. végére 68,1%-ra nőtt az államháztartás központi alrendszerének ÁKK által kezelt GDP-arányos adóssága, míg a maastrichti adósság 73,5%-ra csökkent éves alapon (7. ábra).

7. ábra: A GDP-arányos államadósság alakulása

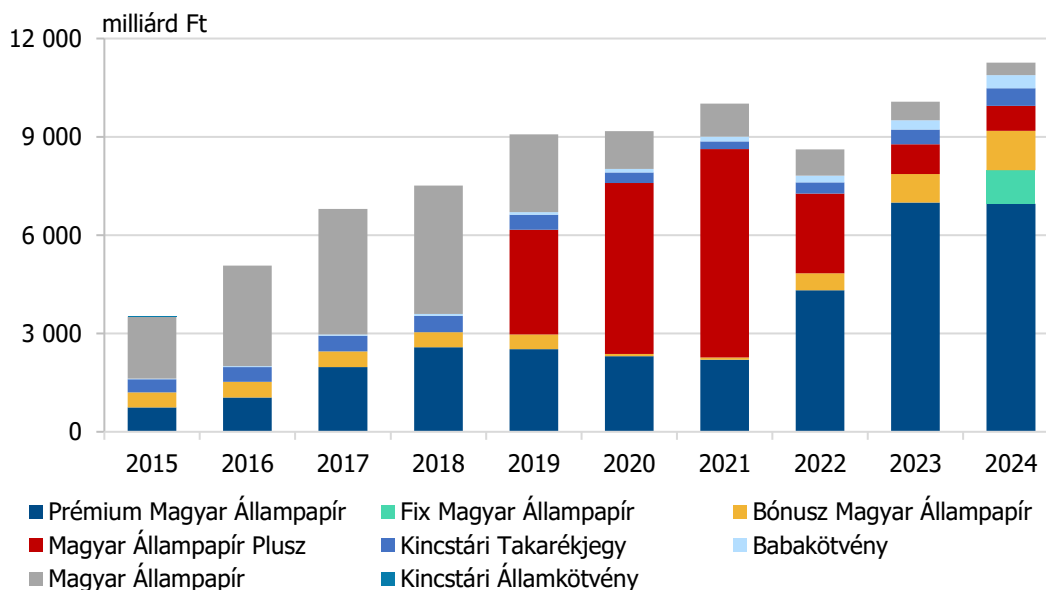

Forrás: ÁKK, MNB

A forintadósság jellemzői

A forint lakossági állampapírok állomány növekedése 2023-hoz képest folytatódott, így 2024. év végén 11 263 milliárd forintot tett ki repóműveletek, illetve egyéb betétek nélkül. Ezen állomány több mint felét (61,8%-át) a Prémium Magyar Állampapír jelentette (8. ábra).

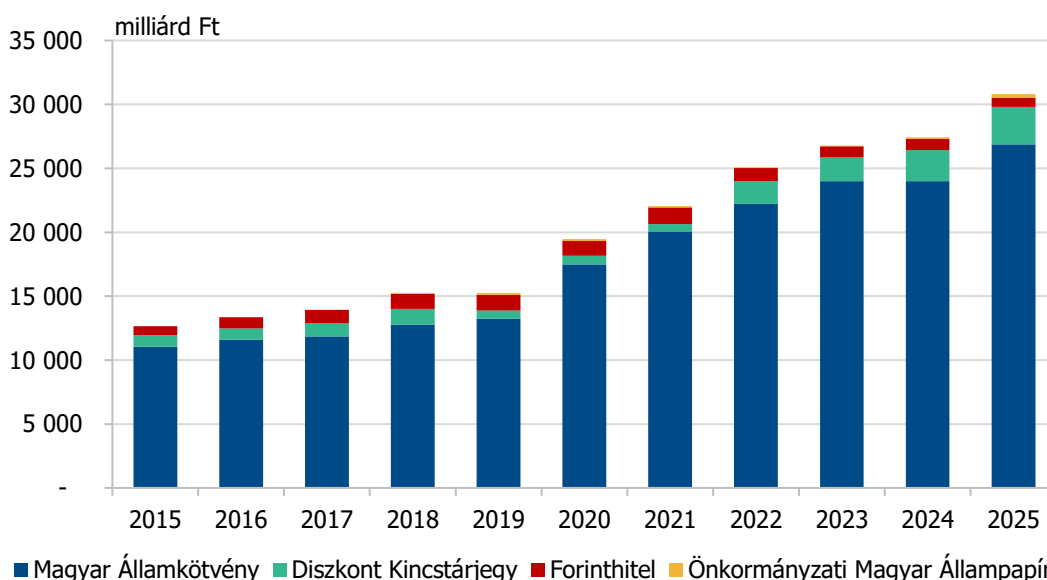
8. ábra: A forint lakossági államadósság állománya

Megjegyzés: repóműveletek, illetve egyéb betétek nélkül.
Forrás: ÁKK

A forint intézményi államadósság állománya 27 423 milliárd forint volt 2024. év végén repóműveletek, illetve egyéb betétek nélkül, amelynek 87,5%-át Magyar Államkötvények alkották (9. ábra).

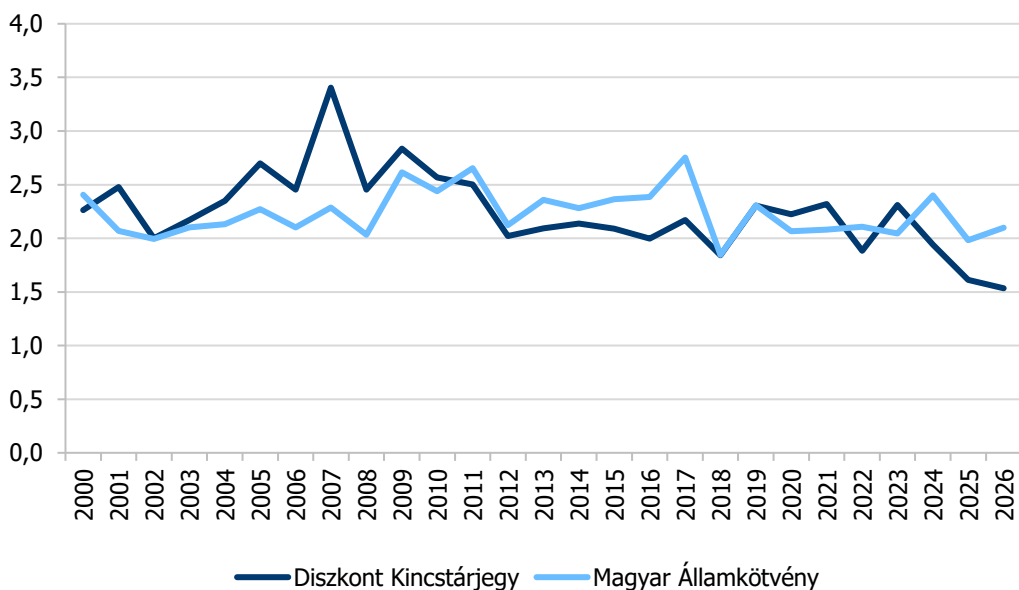
9. ábra: A forint intézményi államadósság állománya

Megjegyzés: repóműveletek, illetve egyéb betétek nélkül.
Forrás: ÁKK

2024-ben a forint intézményi kötvény aukciókon a diszkont kincstárjegyek esetében kétszeres, a magyar államkötvények vonatkozásában 2,4-szeres túlkereslet volt a benyújtott és az elfogadott mennyiségek aránya szerint (10. ábra).

10. ábra: A fedezettségi arány alakulása a forint intézményi kötvény aukciókon

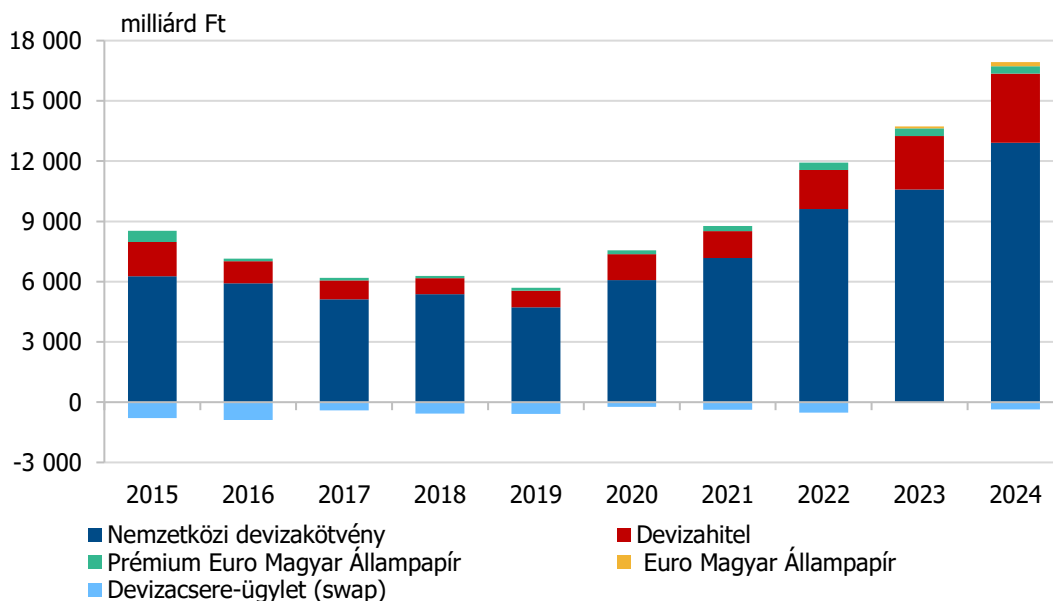

Forrás: ÁKK

A devizaadósság jellemzői

A központi költségvetés devizában fennálló bruttó adóssága összességében 2 879 milliárd forinttal nőtt 2024-ben, így az év végén 16 558 milliárd forintot tett ki (11. ábra).

11. ábra: A deviza államadósság állománya

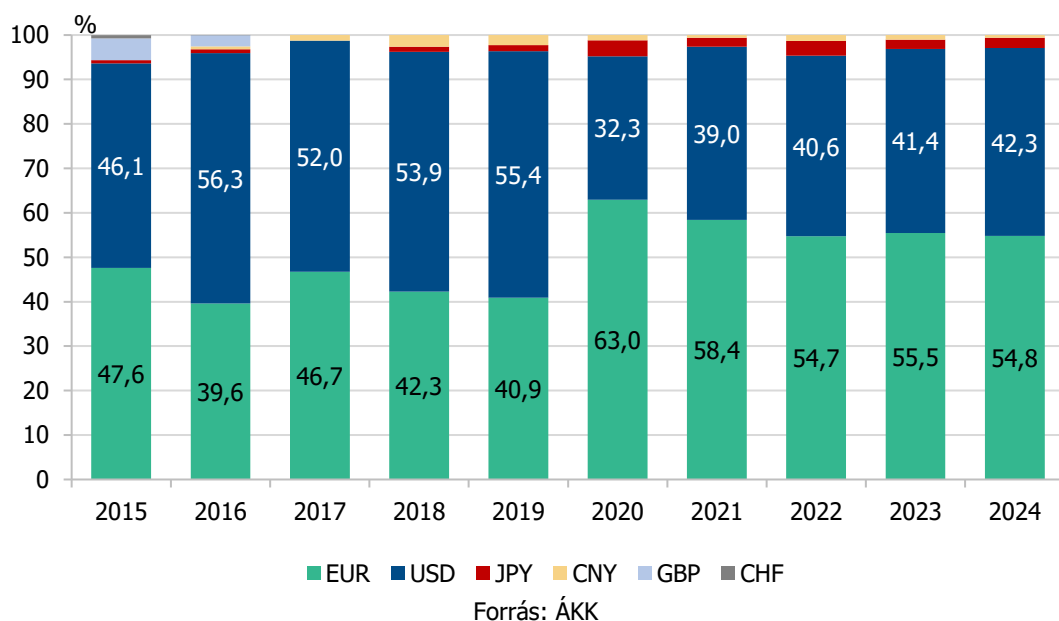

Megjegyzés: mark-to-market és egyéb betétek nélkül.

Forrás: ÁKK

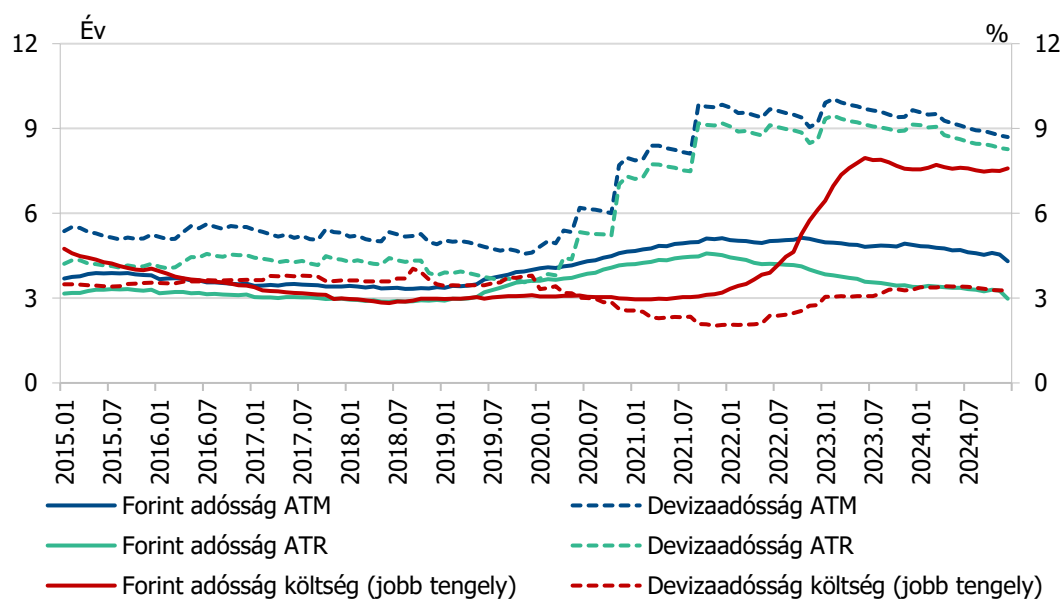
2024-ben a devizaadósság 54,8%-át az euróban (EUR), 42,3%-át a dollárban (USD) denominált adósság tette ki 12. ábra). Az ÁKK minden nem euróban kibocsátott devizakötvényét swapügyletekkel euróban fennálló kötelezettséggé alakította, a stratégiának és a benchmarknak megfelelően, így a deviza-összetételben az euró részaránya 100% volt a tárgyidőszak végén.

12. ábra: A devizaadósság devizanemenkénti megoszlása

2024. év végén a forintadósság átlagos átárazódási ideje 3,0 év, míg a devizaadósságé 8,3 év volt. A forintadósság átlagos hátralévő futamideje 4,3 év, a devizaadósságé 8,7 év volt (13. ábra).

13. ábra: A teljes forint- és devizaadósság átlagos átárazódási idejének (ATR) és hátralévő futamidejének (ATM), illetve éves átlagos költségének alakulása

Megjegyzés: Adósságállománnyal súlyozott mutatók.

Forrás: ÁKK

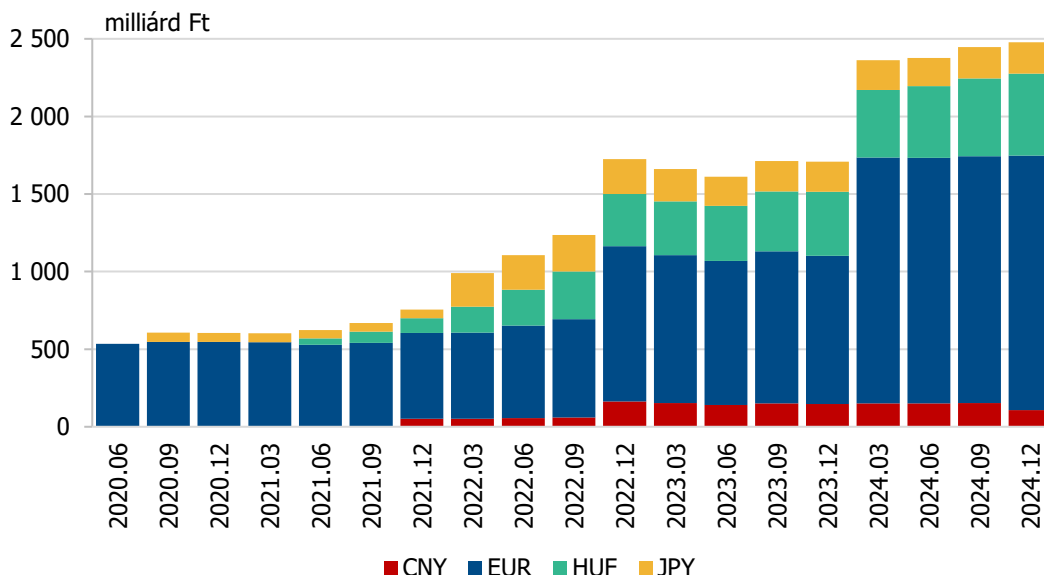
Zöld kötvények

A nemzetközi törekvésekkel összhangban Magyarország, ezen keresztül az ÁKK Zrt. a zöld kötvények kibocsátásával aktívan kíván hozzájárulni a fenntartható finanszírozáshoz nemzetközi szinten, valamint a belföldi tőkepiacon is. A zöld kötvényeket célzottan környezeti előnyökkel járó projektek finanszírozására, illetve refinanszírozására lehet fordítani. Magyarország 2020. májusban közzétette a Zöld Kötvény Keretprogramját, majd kibocsátotta első zöld kötvényét. A keretprogramot 2023-ban frissítette az ÁKK a piaci elvárásoknak megfelelően.

Az ÁKK 2020 és 2024 között 13 zöld kötvény bocsátott ki a hazai (forint) és nemzetközi (euró, japán jen, kínai jüan) piacokon. A kibocsátások eredményeként a zöld kötvények kintlévő állománya 2024 végén 2 477 milliárd forint volt (14. ábra), amely 4,5%-os arányt jelent a teljes államadósságon belül, 7,25 éves átlagos hátralévő futamidővel.

A 2024 végén fennálló zöld állampapír-állomány devizanemek szerinti megoszlása alapján az euró részaránya volt a legmagasabb (66,2%), ezt követi a forint (21,3%), a japán jen (8,2%), végül a kínai jüan (4,3%).

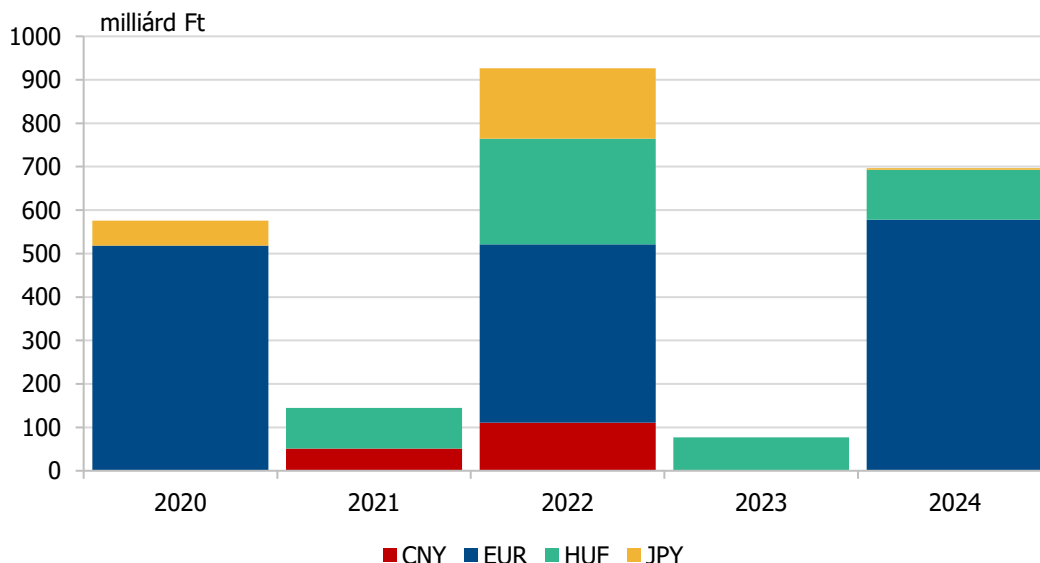
14. ábra: A zöld kötvény kintlévő állományának alakulása

Forrás: ÁKK

2024-ben a nemzetközi piacokon 3,3 milliárd forint értékű (1,3 milliárd JPY) zöld szamurájkötvény és 577,6 milliárd forint értékű (1,5 milliárd EUR) euró kötvény kibocsátására került sor. A forint piacon is folytatódott a kibocsátások. Az ÁKK a 10 és 30 éves futamidejű zöld kötvényekből 6 aukción összesen 115,6 milliárd forint összegben értékesített visszavásárlások nélkül (15. ábra).

15. ábra: A zöld kötvény kibocsátások alakulása évenként

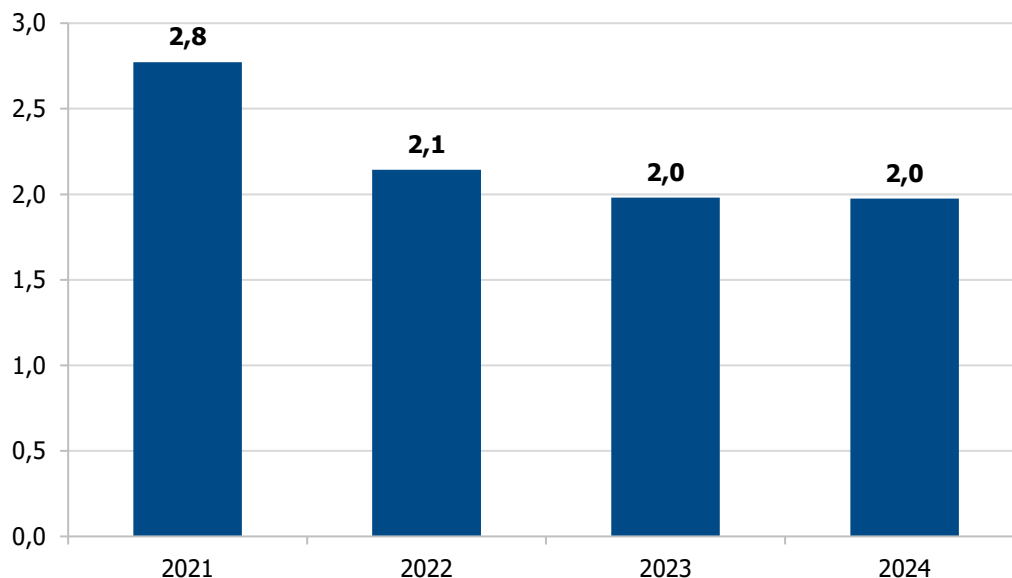

Megjegyzés: a forint kibocsátások tartalmazzák az aukciós értékesítés mellett a KELER és hálózati értékesítéseket is.

Forrás: ÁKK

Az aukciókon a benyújtott ajánlatok volumene kétszerese volt a kibocsátott mennyiségnek (fedezettségi arány) 2024-ben (16. ábra).

16. ábra: A fedezettségi (bid-to-cover) arány alakulása a forint zöld kötvény aukciókon

Forrás: ÁKK

2024-ben az ÁKK publikálta a 2023. évi integrált zöld kötvény jelentést, amely a 2023. június és 2023. december között történt zöldkötvény-kibocsátásokból befolyt, 46,3 milliárd forint összegű zöld forrás felhasználását és környezeti hatását mutatja be. A jelentés kizárólag olyan zöld kiadásokat tartalmaz, amelyek teljesen vagy részben igazodnak az EU Taxonómiához.

2024-ben az ÁKK a befektetői visszajelzések hatására a minisztériumok közreműködésével készítette el a „Magyarország környezeti, társadalmi és kormányzási profilja” című prezentációját³, amely összefoglalja az ország főbb ESG-stratégiáit, akcióterveit, jogszabályait, intézkedéseit, fenntarthatósági helyzetét. A prezentációt az ÁKK minden évben tervezi frissíteni-bővíteni, figyelembe véve a legjobb piaci gyakorlatot, illetve a befektetői visszajelzéseket.

Egyéb kötelezettségek

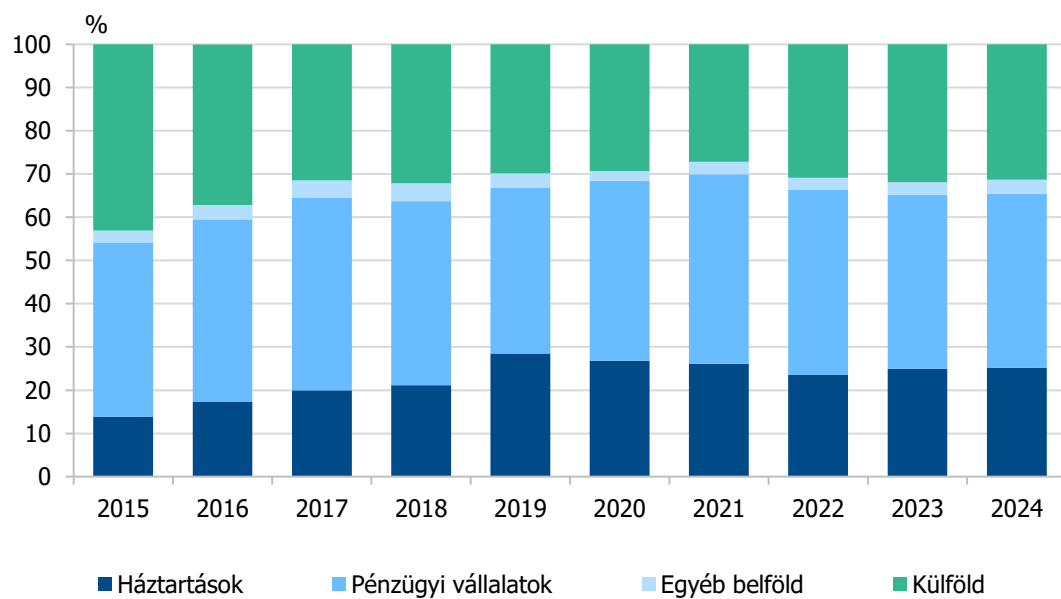
A nemzetközi piaci gyakorlatnak megfelelően, a swap ügyletekből eredő partnerkockázatok mérséklése érdekében a felek a swapok nettó értékének megfelelő fedezetet (betétet) helyeznek el egymásnál. Ennek következtében az adósságállomány részét képezik azok a fedezeti összegek (mark-to-market betétek), amelyeket az ÁKK Zrt.-nél az ügyletekhez kapcsolódóan elhelyeztek, és amelyek az egyéb kötelezettségek között kerülnek kimutatásra. 2024-ben az ÁKK-nál elhelyezett mark-to-market és egyéb betétek állománya 79 milliárd forinttal csökkent, így 220 milliárd forintot tett ki az év végén.

Az értékpapírok tulajdonosi szerkezete

2024-ben az értékpapírok állományán belül a külföldi szereplők aránya az előző évhez képest csökkent, ugyanakkor a teljes értékpapírállomány 31,3%-át tették ki. Az évben a háztartások és az egyéb belföldi szereplők aránya növekedett, míg a pénzügyi vállalatoké nem változott (17. ábra).

³ A dokumentum elérhető az alábbi linken (angol nyelven): <https://www.akk.hu/content/path=hungary-esg-profile-en>

17. ábra: Az értékpapírok állományának tulajdonosi szerkezete

Megjegyzés: központi kormányzat által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok névértéken.

Forrás: MNB

V. Likviditáskezelési tevékenység

A likviditáskezelés célja és eszköztára

A Stabilitási törvény felhatalmazása alapján az állam átmenetileg szabad pénzeszközeinek kezelése és az azzal való gazdálkodás az ÁKK feladata. A költségvetési bevételek és kiadások alakulásának sajátos ciklikusságából adódóan, valamint a tőkeműveletek (adósságtörlesztések, adósságfelvételek) hatása következtében a KESZ-en lévő pénzállomány napi változása folyamatosan jelentős (akár többszáz milliárd forintot is meghaladó) ingadozást mutat.

A finanszírozás biztonsági tartalékát döntően a KESZ megfelelő szintű egyenlege biztosítja. Ennek meghatározására az ÁKK benchmarkokat tűzött ki, amelyek arra irányulnak, hogy a KESZ nap végi állománya az ún. minimális KESZ szintet érje el, illetve a KESZ egyenleg – lehetőség szerint – az ún. optimális KESZ szint körül alakuljon. Ennek érdekében az átmenetileg szabadon felhasználható KESZ állomány – megfelelő kereslet esetén – kihelyezésre kerül a pénzpiacra, illetve, ha az alsó célérték eléréséhez további források szükségesek, akkor azokat az ÁKK bevonja a pénzpiacról.

Fontos szempont a KESZ egyenlege mellett az is, hogy a KESZ-en keresztül megvalósuló költségvetési ki- és befizetésekkel naponta jelentős mennyiségű pénz kerül be a gazdaságba, illetve kerül ki onnan. Ezen ingadozás csökkentése segítheti a pénzpiacok hatékony működését és hozzájárulhat a finanszírozás biztonságának növeléséhez. A pénzpiaci likviditás és a KESZ-állomány közötti kapcsolat a gyakorlatban a döntően hónap második felében esedékes adóbefizetések, valamint a hónap eleji kincstári kifizetések idején a legerősebb. Adóbefizetések idején a bankrendszerben lévő szabad likviditás lecsökken, ekkor a KESZ-állomány nő. A növekvő KESZ-állományból megvalósított pénzkihelyezés így visszapótolja a hiányzó likviditást a pénzpiacon. Csökkenő KESZ-állomány (pl. hónap eleji bérfizetés és ÁFA-visszatérítés) idején történő pénzbevonás esetében ez a folyamat fordítva játszódik le.

Az ÁKK az átmenetileg szabad KESZ-állományt kizárólag állampapír-fedezet melletti repó-ügyletekkel helyezi ki a pénzpiacra. Ezek az úgynevezett aktív repóügyletek, melyek futamideje egynapos vagy egyhetes lehet. Az ÁKK partnerei hazai és nemzetközi (de a forintpiacon aktív) bankok közül kerülnek ki.

A pótlólagos likviditásbevonásra az ÁKK szélesebb eszköztárat alkalmaz; az eszközválasztás függ a likviditásbevonás szükséges időtartamától, az egyes eszközök elérhetőségétől és aktuális költségétől. Ezek az eszközök a következők:

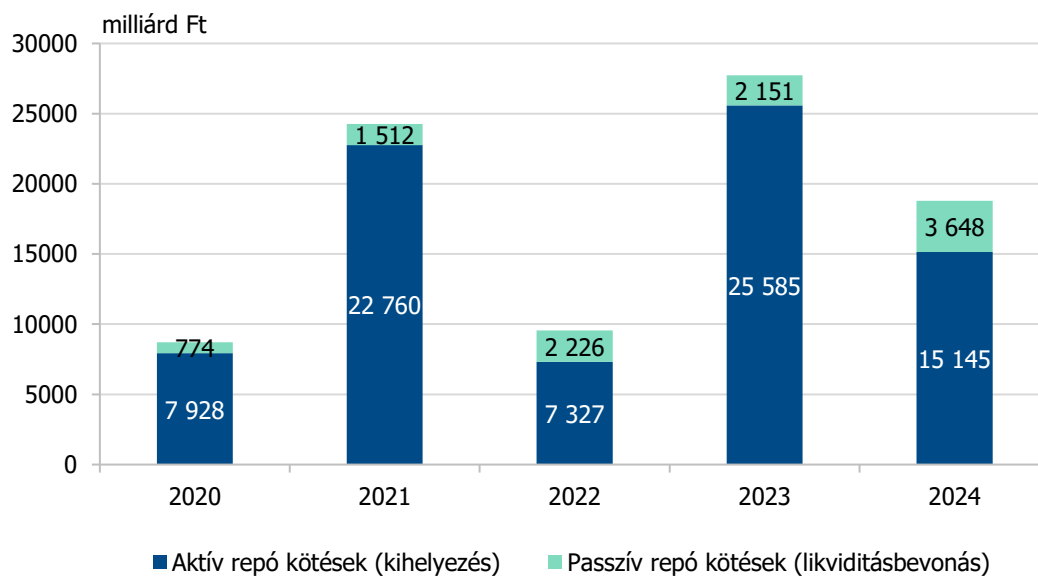
- a 3, 6 és 12 hónapos diszkont kincstárjegyek aukcióin a meghirdetett, illetve az elfogadott mennyiség aktív változtatása,
- egynapos vagy egyhetes futamidejű állampapír-repóügyletek (ún. passzív repóügyletek),
- az ÁKK rendelkezésére álló szabad devizabetét-állomány átmeneti felhasználása jellemzően FX swap ügyletek útján,
- hazai és külföldi pénzintézetekkel kötött ruólirozó hitelkeretektől történő lehívás (devizában),
- a kétdevizás (euró és dollár) Euro Commercial Paper programban történő értékpapír-kibocsátás.

Az alkalmazott eszközök

Az ÁKK likviditáskezelési tevékenységét 2024-ben is nagyban befolyásolták a gazdasági és piaci környezetre reagáló költségvetési, monetáris politikai és egyéb gazdaságpolitikai lépések. Az MNB folytatta a kamatcsökkentési ciklusát, és a piaci folyamatok támogatóak voltak a finanszírozás szempontjából, azonban a tervezettnél magasabb költségvetési hiány miatt az ÁKK-nak többletfinanszírozást kellett bevonnia. A likviditási repózás összvolume csökken az előző évhez képest, melyen belül a kihelyezési tevékenység volume zsugorodott, míg a megelőző éveknél nagyobb összegben volt szükség repók révén pénzbevonásra.

2024-ben mindennap az előírt minimális szint felett alakult a nap végi KESZ záróállomány, ezt több esetben is passzív repókkal érte el az ÁKK. E mellett az ÁKK a KESZ egyenleg ingadozását is érdemben tudta csökkenteni likviditási repóműveletek révén (18. ábra).

18. ábra: A likviditási repó ügyletkötések volumenének alakulása irány szerint

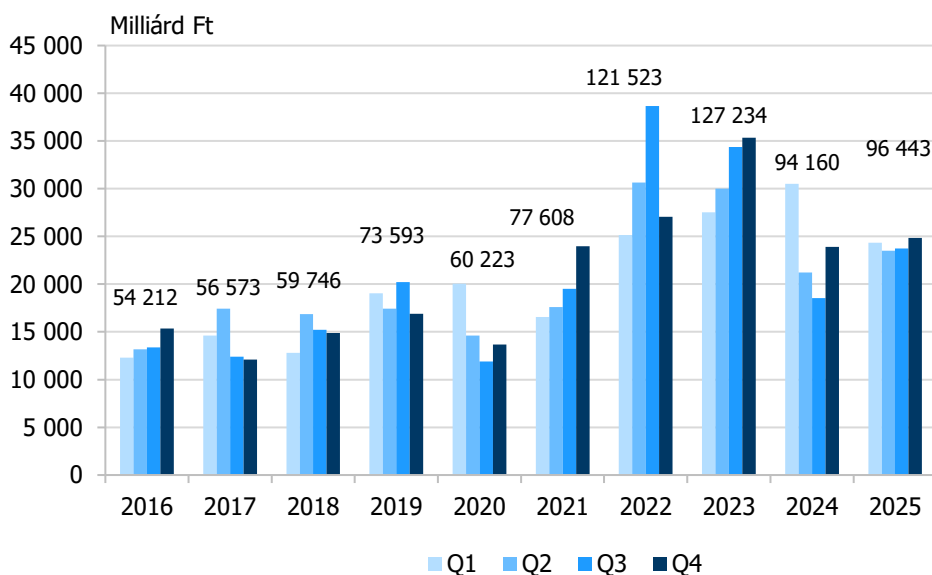

Forrás: ÁKK

VI. A forint állampapírok másodlagos piaca

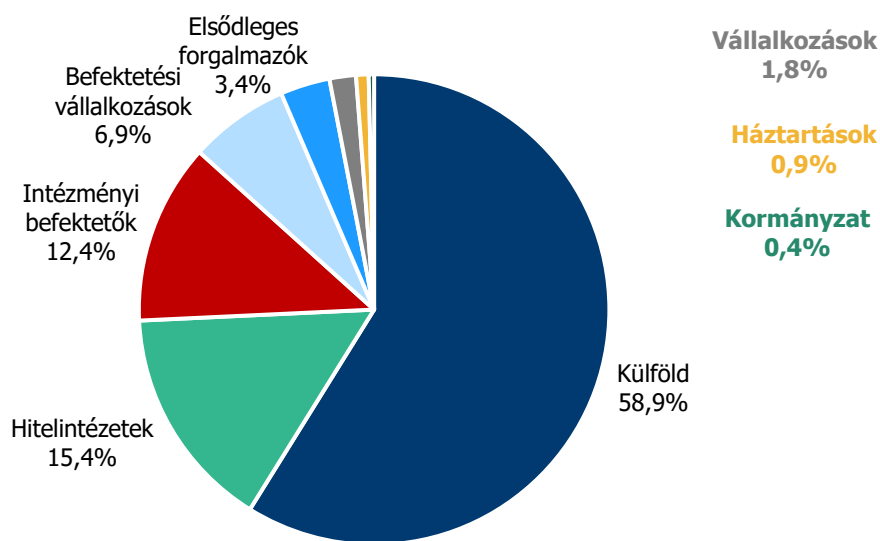
Az elsődleges piacon forgalomba hozott állampapírok a másodpiacon cserélnek gazdát. A forgalom jelentős részét az Elsődleges forgalmazók és Árjegyzők bonyolítják. Az állampapír ügyletek elszámolását a KELER Központi Értéktár Zrt. (KELER Zrt.) multilaterális elszámolási rendszere végzi. A KELER Zrt. biztosítja az ügyletek kiegyenlítését, illetve az általa vezetett értékpapír- és letéti számlákon az értékpapír műveletek teljes körű lebonyolítását. Az Elsődleges forgalmazók és Árjegyzők a másodpiaci árjegyzési kötelezettségüket a 2012-ben bevezetett MTS Hungary elektronikus kereskedési rendszeren teljesítik, amely az euró övezet és a kelet-közép-európai régió legtöbb országában kiszolgálja az állampapírpiacon (19. és 20. ábra).

19. ábra: A másodpiaci állampapír forgalom alakulása

Megjegyzés: KELER OTC forgalom repó és transzferek nélkül.
Forrás: KELER, MTS Hungary

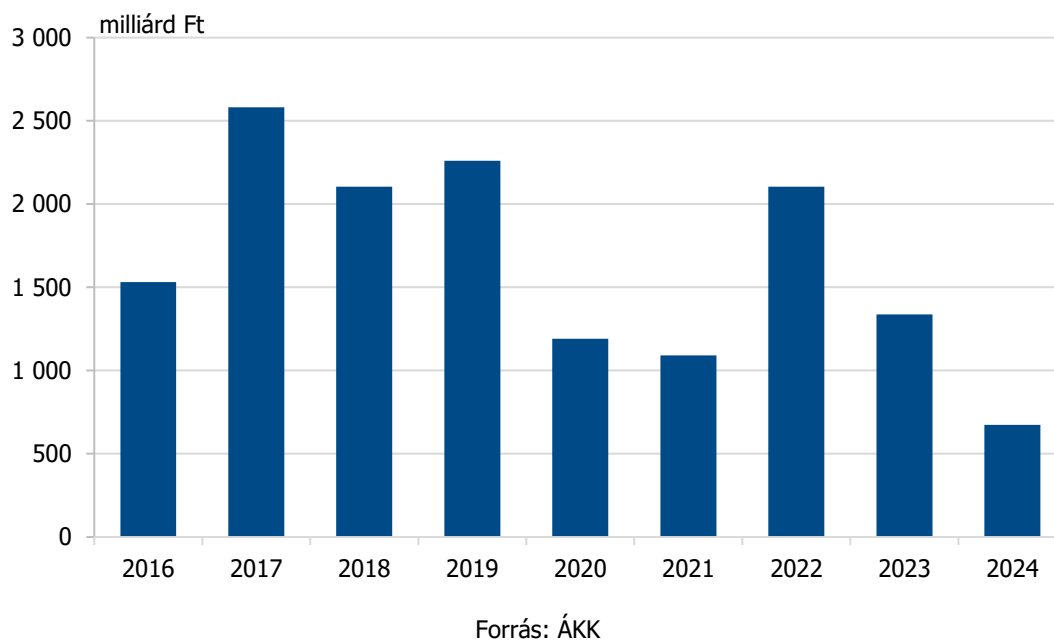
20. ábra: A másodpiaci állampapír forgalom befektetői szektoronkénti megoszlása, 2024

Forrás: ÁKK

Abból a célból, hogy az Árjegyzők árjegyzési kötelezettségüknek folyamatosan és zavartalanul eleget tudjanak tenni, az ÁKK az ún. repó rendelkezésre állás keretében, meghatározott limiteken belül, az árjegyzési kötelezettségbe bevont állampapírokat kölcsönöz számukra megfelelő szerződéses háttér megléte esetén (21. ábra).

21. ábra: Rendelkezésre állási repó forgalom

2024-ben a másodpiaci likviditás javítását is szolgálták az alábbi intézkedések:

- az ÁKK csökkentette a diszkontkincstárjegy sorozatok számát az egyes sorozatok állományának növelése érdekében;
- az ÁKK 2024 májusától diszkontkincstárjegy csereaukciókat is tartott heti rendszerességgel a piaci és a finanszírozási igények figyelembevételével.

VII. Az állampapírok értékesítésének szervezeti rendszere

Az állampapírok értékesítését az ÁKK közvetítőkön keresztül végzi. A forint állampapírok egy részét az ún. Elsődleges forgalmazók, valamint a Lakossági állampapír forgalmazók közvetítésével értékesíti a Magyar Állam. A befektetők ezen közvetítőktől, továbbá a Magyar Államkincstártól vagy alforgalmazóitól, (Magyar Posta Zrt., Fundamenta) vásárolhatják meg az állampapírokat.

Az Elsődleges forgalmazói és árjegyzői rendszer bemutatása

Az állampapírok elsődleges forgalmazói rendszere (Primary Dealer, azaz röviden „PD rendszer”) 1996-ban jött létre azzal a céllal, hogy a költségvetési hiány finanszírozása biztosabb alapokra kerüljön, annak költségei csökkenjenek, valamint javuljon a másodlagos állampapírpiacláthatósága és likviditása.

2004. május 1-je óta bármely olyan, az EU-ban vagy OECD tagállamban bejegyzett befektetési vállalkozás, illetve hitelintézet Elsődleges forgalmazó lehet, amely megfelel a szerződéses feltételeknek, és megkötö az ÁKK-val az elsődleges forgalmazói szerződést. Az elsődleges forgalmazói státusz számos kötelezettség mellett kizárólagos jogokat is biztosít a szerződést aláírók részére.

Az Elsődleges forgalmazók legfontosabb jogai:

- kizárólagos részvétel az állampapír kibocsátási, csere és visszavásárlási aukciókon,
- hozzáférés az ÁKK repó műveleteihez.

Az Elsődleges forgalmazók legfontosabb kötelezettségei:

- másodpiaci árjegyzés az MTS rendszeren a piaci likviditás és az átláthatóság érdekében, valamint ez szolgál az állampapír indexek alapjául is,
- rendszeres tájékoztatások az ÁKK felé (pl. másodpiaci forgalomról),
- aukciós vásárlási minimum elérése.

A másodpiaci likviditás támogatása érdekében az ÁKK az elsődleges forgalmazói státusz mellett 2022-ben bevezette a piaci árjegyzői státuszt is. Az Árjegyzők nem vehetnek részt az aukciókon.

Az ÁKK az euróban, illetve USA dollárban denominált devizakötvények kibocsátása, valamint azok esetleges visszavásárlása esetén a lebonyolítás főszervezőjét az Elsődleges forgalmazók és az Árjegyzők (együttesen: Árjegyzők) közül választja ki. A devizakibocsátásokhoz kapcsolódó swap ügyletek során is az Árjegyzők az ÁKK fő partnerei.

Az ÁKK minden évben értékeli az Elsődleges forgalmazók és 2023 óta az Árjegyzők tevékenységét. A 2024-es teljesítményeik alapján az ÁKK az alábbi kategóriákban értékelte és díjazta a forgalmazókat (9. táblázat).

9. táblázat: Forgalmazói díjak, 2024

Az év Elsődleges forgalmazója	1. OTP Bank Nyrt. 2. MBH Bank Nyrt. 3. K&H Bank Zrt.
Legnagyobb aukciós részesedést elérő Forgalmazó	K&H Bank Zrt.
Legnagyobb másodlagos piaci részesedést elérő Piacvezető	BNP Paribas
Legjobb árjegyző a kötelező árjegyzés keretében	ING Bank N.V.

A Lakossági forgalmazói rendszer bemutatása

Az Elsődleges forgalmazók, valamint egyéb bankok és brókercégek külön megállapodást köthetnek az ÁKK-val a lakossági állampapírok, így a Bónusz Magyar Állampapír, Egyéves Magyar Állampapír (2024. május 31-ig), Prémium Magyar Állampapír, Magyar Állampapír Plusz, valamint a 2024 januárjától értékesített Fix Magyar Állampapír forgalmazására vonatkozóan is. A lakossági állampapír forgalmazásban aktív szerepet játszanak a Magyar Államkincstár fiókjai, továbbá alforgalmazójainak, a Magyar Posta Zrt.-nek és a Fundamenta-Lakáskassza Zrt.-nek szolgáltatóhelyei (10. táblázat).

10. táblázat: Lakossági állampapír forgalmazók, 2024

Lakossági forgalmazók	állampapír	CIB Bank Zrt.
		Concorde Értékpapír Zrt.
		EQUILOR Befektetési Zrt.
		ERSTE Befektetési Zrt.
		Gránit Bank Nyrt.
		K&H Bank Zrt.
		MBH Bank Nyrt.
		MBH Befektetési Bank Zrt.
		OTP Bank Nyrt.
		Raiffeisen Bank Zrt.
		UniCredit Bank Hungary Zrt.
		Magyar Államkincstár

A Magyar Államkincstár fiókhálózata

Az állampapír-forgalmazással összefüggésben a kincstári fiókhálózat legfontosabb feladata a közvetlen lakossági és kisbefektetői értékesítés lebonyolítása; célja, hogy biztosítsa annak lehetőségét, hogy a lakossági befektetők közvetlenül az államtól vehessenek állampapírt. A kincstári fiókhálózat emellett egyéb funkciókat, így értéktári feladatokat is ellát, és a korábban – évekkel ezelőtt – lejárt fizikai állampapírok (kivéve KTJ I., KTJ II. és nyomdai MÁP Plusz) visszaváltását is végzi.

A Kincstár Állampénztári Irodái, valamint az Értékesítési pontok (az aktuális lista megtalálható a www.allampapir.hu honlapon) az ÁKK szervezésében a kisbefektetők részére folyamatosan eladási és vételi árat jegyeznek a nyilvánosan kibocsátott állampapírokra (beleértve a lakossági állampapírokat is). Az intézményi állampapírok (Diszkont Kincstárjegyek és Magyar Államkötvények) esetében az eladási árfolyam a lejáratot megelőző 14. munkanapig, vételi árfolyam pedig a lejáratot megelőző 3. munkanapig elérhető.

Lakossági állampapírok (Bónusz Magyar Állampapír, Egyéves Magyar Állampapír, Prémium Magyar Állampapír, Magyar Állampapír Plusz, Fix Magyar Állampapír, Euró Magyar Állampapír) esetében az éppen megvásárolható sorozat értékesítése jegyzés vagy adagolt kibocsátás keretében történik, vételi árfolyam a nagybani állampapírokhoz hasonlóan a lejáratot megelőző 3. munkanapig elérhető.

2024-ben egyes állampapírokat (Babakötvény, Önkormányzati Magyar Államkötvény és az Euró Magyar Állampapír) kizárólag a Magyar Államkincstár hálózata értékesített. Az elmúlt években jelentősen fejlődött és növelte részesedését az értékesítésből a WebKincstár és a MobilKincstár, a Magyar Államkincstár két internetes értékpapír szolgáltatása.

A Magyar Posta fiókhálózata

A Magyar Posta a kifejezetten lakossági kisbefektetők számára kialakított, nyomdai úton előállított Kincstári TakarékJegy elnevezésű állampapírok, illetve a dematerializált és a nyomdai úton előállított 5 éves futamidejű Magyar Állampapír Plusz, továbbá az összes egyéb dematerializált állampapír forgalmazásával a Magyar Államkincstár alforgalmazójaként vesz részt az állampapírok értékesítésében.

Nemzetközi kibocsátások és devizakötvények forgalmazói

Magyarország nemzetközi devizakötvényei esetében az elsődleges piacon az EUR és USD kibocsátások során a devizakötvény kibocsátásokat lebonyolító főszervező bankokat az ÁKK az Elsődleges forgalmazók bankcsoportjaiból választja ki. A másodlagos piacon nincsen kiemelt forgalmazói kör. Egyéb, pl. ázsiai devizákban történő kibocsátás esetén a főszervezők az árjegyzők közül kerülnek kiválasztásra (11. táblázat).

11. táblázat: Főszervező bankok az EUR és az USD kötvények esetén, 2024

Főszervezők	BNP Paribas
	Citigroup
	Deutsche Bank
	Goldman Sachs Bank SE
	Erste Group Bank AG
	ING Bank
	JP Morgan
	KBC
	RBI Group

F.1 Általános tájékoztatás

A kiadványban az államháztartás központi alrendszerének hiányára és az államadósságra vonatkozó adatok előzetes adatoknak számítanak az éves költségvetés végrehajtásáról szóló törvény elfogadásáig, amelyre az Államháztartási törvény⁴ rendelkezése alapján a vizsgált évet követő év második felében kerül sor.

Az ÁKK az államadósságot a hazai számviteli előírások alapján mutatja ki, melyek alapelvei a következőkben foglalhatók össze:

- Az ÁKK által számított adósság a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Stabilitási tv.) előírásainak megfelelően az államháztartás központi alrendszerének (az ÁKK által kezelt) nem konszolidált⁵ bruttó adósságát tartalmazza, nem tartalmazza a Stabilitási tv. 3.§ (1) bekezdés c), d) és f) pontjai szerinti adósságelemeket (váltókat, pénzügyi lízingből és halasztott fizetésből eredő tartozásokat).⁶
- Az államkötvények és a lakossági állampapírok névértéken kerülnek kimutatásra.
- A diszkontkincstárjegyek ún. átlagos eladási áron – diszkontértéken – vannak nyilvántartva, amely az adott értékpapír minden eladási típusú tranzakcióját követően módosul.
- A szállítós repóügyletek – irányuktól függően – ténylegesen csökkentik vagy növelik az államadósságot.
- A devizaadósság elemeit a devizawap-ügyletekkel korrigáltan, a hónap végi hivatalos MNB deviza-középárfolyamon forintba átszámítva kerülnek meghatározásra.

Az Államadósság Kezelő Központ Zrt. által publikált adósságállomány a hazai, valamint az irányadó nemzetközi számviteli előírások alapján kerül meghatározásra. Ezzel szemben az Európai Unió konvergenciakritériumai szempontjából irányadó, úgynevezett maastrichti adósságmutató az ESA 2010 módszertani keretrendszer szerint kerül összeállításra. Az adósságstatisztikák előállítása tagállami hatáskörben történik; Magyarország esetében ezt a feladatot az MNB látja el. Az adatok módszertani megfelelőségét és összehasonlíthatóságát az Eurostat az Európai Unió statisztikai rendszerének keretében ellenőrzi és validálja.

A költségvetési adatok elszámolása két alapvető szemlélet szerint történhet. A pénzforgalmi megközelítés a bevételeket és kiadásokat a tényleges pénzmozgás időpontjában rögzíti. Ezzel szemben az eredményszemlélet a gazdasági eseményeket azok keletkezésekor, gazdasági tartalmuk szerint számolja el, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A kiadvány a pénzforgalmi és az eredményszemléletű elszámolási megközelítés szerinti adatokat egyaránt bemutatja.

Az ESA 2010 módszertana eredményszemléletű statisztikai rendszert alkalmaz; ennek megfelelően a kormányzati szektor egyenlege eredményszemléletben kerül meghatározásra. A maastrichti adósságmutató ugyanebbe a módszertani keretbe illeszkedik, azonban bruttó, konszolidált állományi mutató, amely névértéken kerül kimutatásra.

F.2 Az államadósság-kezelés intézményrendszere és feladatai

Az államadósság-kezelés legfőbb jogi kereteit a Magyarország Gazdasági Stabilitásáról szóló törvény határozza meg. E jogszabály és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásért felelős minisztert hatalmazza fel többek között arra, hogy gondoskodjon a központi költségvetés végrehajtásáról, a hiány finanszírozásáról, az állami költségvetés fizetőképességének folyamatos

⁴ Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.). A 2023-as év során hatályos Áht. és a Stabilitási tv. egyes vonatkozó rendelkezéseit lásd a kiadvány Függelékének 4. részében.

⁵ Azaz az állam különböző alrendszereinek egymás közötti adósságát nem vonják le az adósságból.

⁶ A helyi önkormányzatok és a központi kormányzatba besorolt vállalatok, nonprofit szervezetek hiteltartozása nélkül számított adósság.

fenntartásáról, az adósságok törlesztéséről, valamint az állam átmenetileg szabad pénzeszközeinek kezeléséről. Az éves költségvetési törvények e felhatalmazást pontosítják azáltal, hogy összességében meghatározzák az adott évi finanszírozási igényt. Az államháztartásért felelős miniszter az említett körbe tartozó feladatait az ÁKK útján látja el.⁷

Az ÁKK, mint kizárólagos állami tulajdonú gazdasági társaság 2001. március 1-jén jött létre az akkor hatályos államháztartásról szóló törvény⁸ rendelkezése alapján, a korábban azonos feladatokat ellátó költségvetési szerv jogutódjaként. Az önálló gazdasági társasági formában működő szervezet cégbíróságon bejegyzett egyszemélyes részvénytársaság, részvényei forgalomképtelenek, kizárólagos és tartós tulajdonosa a Magyar Állam, amelynek nevében a tulajdonosi jogokat az államháztartásért felelős miniszter gyakorolja. Működésének kereteit részben a létrehozásáról rendelkező Régi Áht., illetve 2012-től a Stabilitási tv., részben a gazdasági társaságok működését szabályozó általános jogszabályok határozzák meg. Ennek megfelelően a társaságot az ÁKK Igazgatósága irányítja, a működés kontrollját pedig – a társasági státusból következően – a felügyelő bizottság és a könyvvizsgáló végzi. E belső irányítási és ellenőrzési mechanizmusok mellett az adósságkezelés folyamatát az Állami Számvevőszék is rendszeresen ellenőrzi. Az ÁKK tevékenysége illeszkedik a Pénzügyminisztérium és a Magyar Államkincstár működéséhez. A szervezetek összehangolt szakmai irányítása az államháztartásért felelős miniszter személyén keresztül valósul meg.

A döntéshozatali rend szerint az ÁKK által elkészített államadósság-kezelési stratégiát, az éves finanszírozási tervet, valamint az adósságkezelés során érvényesítendő teljesítménymutatókat (benchmarkokat) az Igazgatóság jóváhagyását követően az államháztartásért felelős miniszter fogadja el.

Az ÁKK feladatköre

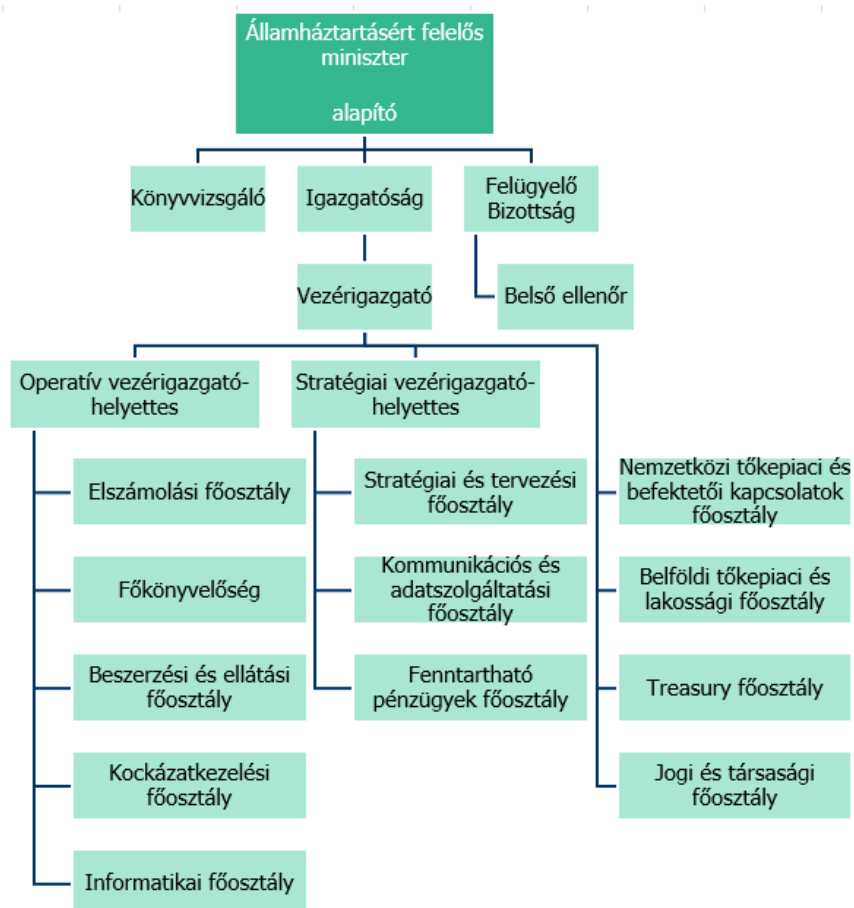
A Stabilitási tv. 13. § (1) és (4) bekezdései alapján az ÁKK tevékenysége 2023. év folyamán többek között az alábbi főbb feladatköröket foglalta magában:

- A gazdaságpolitikával összhangban lévő hosszú távú finanszírozási stratégia kidolgozása, amely meghatározza az adósságkezelés célját és a megvalósítás eszközeit.
- Az éves költségvetési törvény alapján a stratégiával összhangban a költségvetés éves és középtávú finanszírozási tervének elkészítése, és az éves kamatkiadások megtervezése.
- Az államháztartás központi alrendszerének adósságának részét képező belföldi és nemzetközi forrásbevonási műveletek végrehajtása, azaz az állampapír aukciók és jegyzések, külföldi kötvénykibocsátások és hitelfelvételek és adósság átvállalások megszervezése és lebonyolítása.
- Az államháztartás központi alrendszere adósságának terheinek (kamatfizetés, törlesztés) kifizetése.
- Az állam átmenetileg szabad pénzeszközeinek kezelése és az azzal való gazdálkodás (likviditáskezelési tevékenység).
- Az állampapírpiacon intézményrendszerének (az elsődleges forgalmazói rendszer, értékesítési csatornák, másodpiac stb.) szervezése, folyamatos fejlesztése.
- Közreműködés az állami kezességvállalás mellett történő hitelfelvételek véleményezésében és lebonyolításában; egyedi kezességvállalások esetén, a véleményezésen felül, kérésre a szóban forgó ügyletek lebonyolítása.
- Közreműködés az MVM Paks II. atomerőmű fejlesztés finanszírozásában.
- Közreműködés az állam által a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetnek nyújtott kölcsön teljesítésével kapcsolatos feladatokban.

⁷ A hiány finanszírozásával, az államadósság-kezeléssel és az ÁKK-val kapcsolatos 2023. december 31-én hatályos legfontosabb jogszabályi háttér megtalálható a Függelék 4. pontjában.

⁸ Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Régi Áht.)

22. ábra: Az ÁKK 2024. december 31-én hatályos szervezeti felépítése

F.3. Az ÁKK információszolgáltatása

Az ÁKK törvényben rögzített kötelezettsége a széles nyilvánosság tájékoztatása az államadósság alakulásáról és az állampapírpiac folyamatairól, amelynek számos csatornán tesz eleget.

Az aktuális, napi adatok közzétételét az ÁKK internetes oldalain és egyéb elektronikus hírközlő rendszereken valósítja meg.

Az ÁKK internetes honlapja

Az Államadósság Kezelő Központ honlapja széles körű tartalomszolgáltatással segíti az állampapírpiac és az államadósság iránt érdeklődő felhasználókat. Az ÁKK célja, hogy a legfontosabb aktuális információk már a kezdőoldalon megtalálhatóak legyenek, így többek között ott szerepelnek a kiemelt hírek, az államadósság nagysága és szerkezete, a legutolsó aukciók főbb adatai, a napi árjegyzési adatok (referenciahozamok), valamint a lakossági állampapírok aktuális kamatozása és állománya.

A honlap „ÁKK” menüjében az ÁKK céljai, tevékenysége, jogi alapja, szervezeti felépítése és a karrier lehetőségek találhatóak, valamint egyéb jogszabályi kötelezettségeit is ebben a részben, a közérdekű adatok alatt teljesíti az ÁKK. Ezen felül az ÁKK által elnyert díjak és elismerések is megtalálhatóak a menüpontban.

A „Statisztika” menüben a különböző típusú állampapír-alapadatok, aukciók, jegyzések és adagolt kibocsátások eredményei tekinthetők meg, valamint a legfontosabb másodpiaci adatok. Az adatokat historikus adatbázisok tartalmazzák, azaz múltbeli adatok, adatsorok is lekérdezhetőek. Itt találhatóak meg az egyes állampapír indexek, a különböző hozamok és forgalmi adatok, valamint az államadóssággal és a finanszírozással kapcsolatos statisztikai adatok, idősorok is ezen részben kerülnek bemutatásra.

Az „Állampapír forgalmazás” menüben megtalálhatóak az egyes állampapír típusok részletes leírásai, valamint a legfrissebb nyilvános ajánlattételek, ismertetők és eljárási rendek. Itt szerepelnek az Elsődleges forgalmazói körrel kapcsolatos információk is, valamint a lakossági forgalmazásról is található itt egy rövid leírás.

A „Kiadványok és közlemények” menüpontban találhatóak az ÁKK kiadványai és befektetői tájékoztatói elektronikus (pdf) formában. Itt érhetőek el továbbá az ÁKK által készített publikus elemzések, a havonta elkészített monitoring jelentések, illetve a heti állampapírpiaci jelentések, a negyedéves és éves jelentések is. A központi költségvetés finanszírozásáról tájékoztató éves tervek, kibocsátási naptárak és negyedéves kibocsátási tervek. Emellett az ÁKK sajtóközleményei, valamint befektetői tájékoztatói is itt érhetőek el.

A "Zöld kötvény" menüpontban Magyarország Zöld Kötvény Keretprogramjai, valamint az arról készült külső, független szakértői vélemények találhatóak meg magyarul és angolul, egyes dokumentumok más nyelven is. Emellett itt található az Allokációs jelentés (angol nyelven), valamint a Zöld kötvény kibocsátásokhoz kapcsolódó befektetői prezentációk (angol nyelven), illetve a Zöld kötvény kibocsátásokkal kapcsolatos sajtóközlemények is.

Az oldal egyik szolgáltatása a regisztrált felhasználók számára az aktuális információk hírlevélben történő kiküldése. Ennek révén az oldalra való felkerülés pillanatában az adott tartalmat e-mail üzenetben is megkapja a felhasználó, illetve értesítést kap a tartalom közzétételéről. A honlapon történő regisztráció és a hírlevelekre feliratkozás ingyenes.

Az ÁKK kifejezetten a lakossági kisbefektetők számára működteti a www.allampapir.hu honlapját, ami a számukra szükséges információkat tartalmazza a lakossági állampapírokról egyszerűen áttekinthető, könnyen érthető formában (állampapírok, értékesítési helyek, információk, bemutatkozás). Elérhető továbbá a www.babakotveny.hu honlap is, ahol a lakossági befektetők kifejezetten a Babakötvénnyel kapcsolatos hasznos információkat találhatnak meg.

Egyéb elektronikus platformok

Honlapja mellett az ÁKK elsősorban az aukciós és árjegyzési adatait a Bloomberg és az LSEG Workspace információs oldalain is közzéteszi.

Sajtótájékoztatók, sajtómegjelenések

Az ÁKK az éves finanszírozási tervet sajtótájékoztató keretében mutatja be a felettes minisztérium képviselőjével közösen. Annak módosulásáról, az elsődleges forgalmazói rangsorról, valamint egyéb kiemelt témákban sajtóközlemény formájában tájékoztatja a nyilvánosságot, melyet LinkedIn közösségi média platformon is megoszt. A lakossági állampapírok értékesítésének ösztönzését marketingtevékenységgel támogatja.

Kiadványok

Az ÁKK rendszeres kiadványokban is tájékoztatja az érdeklődőket, amik a honlapról ingyen letölthetőek:

- Finanszírozási terv kiadványok
- Befektetői tájékoztatók (csak angolul)
- Éves jelentések
- Negyedéves kiadványok
- Havi kiadványok
- Kibocsátási naptár

Az állampapírok vásárlásával kapcsolatban további információt nyújtanak a hét minden napján, napi 24 órában a 06-1-452-2900, 06-20-881-9530, 06-30-344-0040 és 06-70-460-9000 információs számok, valamint a Magyar Államkincstár honlapja és a Webkincstár felülete (www.allamkincstar.gov.hu).

F.4. Magyarország hitelminősítése

Forintadósság				Devizaadósság			
	Standard & Poor's	Moody's	FITCH Ratings		Standard & Poor's	Moody's	FITCH Ratings
2000.02.02	A	A1	A	2000.02.02	BBB+	Baa1	BBB+
2000.08.13	A	A1	A	2000.08.13	BBB+	Baa1	BBB+
2000.11.14	A	A1	A	2000.11.14	BBB+	A3	BBB+
2000.11.29	A	A1	A+	2000.11.29	BBB+	A3	A-
2000.12.19	A+	A1	A+	2000.12.19	A-	A3	A-
2002.11.12	A+	A1	A+	2002.11.12	A-	A1	A-
2002.11.19	A	A1	A+	2002.11.19	A-	A1	A-
2003.07.15	A	A1	A+	2003.07.15	A-	A1	A-
2005.01.12	A	A1	A	2005.01.12	A-	A1	A-
2005.05.27	A-	A1	A	2005.05.27	A-	A1	A-
2005.12.06	A-	A1	A-	2005.12.06	A-	A1	BBB+
2006.01.22	A-	A1	A-	2006.01.22	A-	A1	BBB+
2006.01.26	A-	A1	A-	2006.01.26	A-	A1	BBB+
2006.06.15	BBB+	A1	A-	2006.06.15	BBB+	A1	BBB+
2006.09.20	BBB+	A1	A-	2006.09.20	BBB+	A1	BBB+
2006.12.21	BBB+	A1	A-	2006.12.21	BBB+	A1	BBB+
2006.12.22	BBB+	A2	A-	2006.12.22	BBB+	A2	BBB+
2007.11.05	BBB+	A2	A-	2007.11.05	BBB+	A2	BBB+
2008.03.17	BBB+	A2	A-	2008.03.17	BBB+	A2	BBB+
2008.10.17	BBB+	A2	A-	2008.10.17	BBB+	A2	BBB+
2008.11.07	BBB+	A3	A-	2008.11.07	BBB+	A3	BBB+
2008.11.10	BBB+	A3	BBB+	2008.11.10	BBB+	A3	BBB
2008.11.17	BBB	A3	BBB+	2008.11.17	BBB	A3	BBB
2009.03.02	BBB	A3	BBB+	2009.03.02	BBB	A3	BBB
2009.03.30	BBB-	A3	BBB+	2009.03.30	BBB-	A3	BBB
2009.03.31	BBB-	Baa1	BBB+	2009.03.31	BBB-	Baa1	BBB
2009.10.02	BBB-	Baa1	BBB+	2009.10.02	BBB-	Baa1	BBB
2010.07.23	BBB-	Baa1	BBB+	2010.07.23	BBB-	Baa1	BBB
2010.12.06	BBB-	Baa3	BBB+	2010.12.06	BBB-	Baa3	BBB
2010.12.23	BBB-	Baa3	BBB	2010.12.23	BBB-	Baa3	BBB-
2011.06.06	BBB-	Baa3	BBB	2011.06.06	BBB-	Baa3	BBB-
2011.11.11	BBB-	Baa3	BBB	2011.11.11	BBB-	Baa3	BBB-
2011.11.24	BBB-	Ba1	BBB	2011.11.24	BBB-	Ba1	BBB-
2011.12.21	BB+	Ba1	BBB	2011.12.21	BB+	Ba1	BBB-
2012.01.06	BB+	Ba1	BBB-	2012.01.06	BB+	Ba1	BB+
2012.11.23	BB	Ba1	BBB-	2012.11.23	BB	Ba1	BB+
2012.12.20	BB	Ba1	BBB-	2012.12.20	BB	Ba1	BB+
2013.03.21	BB	Ba1	BBB-	2013.03.21	BB	Ba1	BB+
2014.03.28	BB	Ba1	BBB-	2014.03.28	BB	Ba1	BB+
2014.11.07	BB	Ba1	BBB-	2014.11.07	BB	Ba1	BB+
2015.03.20	BB+	Ba1	BBB-	2015.03.20	BB+	Ba1	BB+
2015.05.22	BB+	Ba1	BBB-	2015.05.22	BB+	Ba1	BB+
2015.11.06	BB+	Ba1	BBB-	2015.11.06	BB+	Ba1	BB+
2016.05.20	BB+	Ba1	BBB-	2016.05.20	BB+	Ba1	BBB-
2016.09.16	BBB-	Ba1	BBB-	2016.09.16	BBB-	Ba1	BBB-
2016.11.04	BBB-	Baa3	BBB-	2016.11.04	BBB-	Baa3	BBB-
2017.08.25	BBB-	Baa3	BBB-	2017.08.25	BBB-	Baa3	BBB-
2017.11.10	BBB-	Baa3	BBB-	2017.11.10	BBB-	Baa3	BBB-
2019.02.15	BBB	Baa3	BBB-	2019.02.15	BBB	Baa3	BBB-
2019.02.22	BBB	Baa3	BBB	2019.02.22	BBB	Baa3	BBB
2020.02.14	BBB	Baa3	BBB	2020.02.14	BBB	Baa3	BBB
2020.04.28	BBB	Baa3	BBB	2020.04.28	BBB	Baa3	BBB
2020.09.25	BBB	Baa3	BBB	2020.09.25	BBB	Baa3	BBB
2021.09.24	BBB	Baa2	BBB	2021.09.24	BBB	Baa2	BBB
2022.08.12	BBB	Baa2	BBB	2022.08.12	BBB	Baa2	BBB
2023.01.20	BBB	Baa2	BBB	2023.01.20	BBB	Baa2	BBB
2023.01.27	BBB-	Baa2	BBB	2023.01.27	BBB-	Baa2	BBB
2024.11.29	BBB-	Baa2	BBB	2024.11.29	BBB-	Baa2	BBB
2024.12.06	BBB-	Baa2	BBB	2024.12.06	BBB-	Baa2	BBB

F.5. Elsődleges forgalmazók és árjegyzők, 2024

Elsődleges forgalmazók	Cím
BNP Paribas	16 Boulevard des Italiens, 75009 Paris, France
CIB Bank Zrt.	1024 Budapest, Petrezselyem utca 2-8.
Citibank Europe plc Magyarországi Fióktelepe	1 Dublin, North Wall Quay 1, Ireland
Deutsche Bank AG	Taunusanlage 12, 60325 Frankfurt am Main, Deutschland
ERSTE Befektetési Zrt.	1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26.
Goldman Sachs Bank Europe SE	Marienturm, Taunusanlage 9-10, D-60329 Frankfurt am Main, Deutschland
ING Bank N.V. Magyarországi Fióktelepe	NL-1081, Amsterdam, Amstelveenseweg 500, Nederland
J.P. Morgan SE	Taunusturm, Taunustor 1, D-60310 Frankfurt am Main, Deutschland
K&H Bank Zrt.	1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9.
MBH Bank Nyrt.	1056 Budapest, Váci utca 38.
OTP Bank Nyrt.	1051 Budapest, Nádor utca 16.
Raiffeisen Bank Zrt.	1133 Budapest, Váci út 116-118.
UniCredit SpA	Piazza Gae Aulenti 3, Tower A, 20154 Milan, Italia
Árjegyző	Cím
Morgan Stanley Europe SE	Grosse Gallusstrasse 18, 60312 Frankfurt am Main, Deutschland

F6. Az ÁKK jogállását szabályozó és az államadósság-kezeléshez kapcsolódó, 2024. december 31-én hatályos jogszabályok kiemelt részei

2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról („Stabilitási tv.”)

Az államadósság mutató számítására vonatkozó rendelkezések

„2. § (1) Az Alaptörvény 36. cikk (4) és (5) bekezdésében, valamint 37. cikk (2) és (3) bekezdésében foglaltak végrehajtása során figyelembe veendő mindenkor államadósság mutatója (a továbbiakban: államadósság-mutató) olyan százalékban kifejezett, egy tizedesig kerekített hányados, amely

a) számlálójában az államadósságnak

b) nevezőjében a Közösségben a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló tanácsi rendeletben meghatározottak szerint számított bruttó hazai terméknek e törvény szerinti értéke szerepel.”⁹

Az államadósság keletkezését és növekedését korlátozó szabályok

„8. § (1) Az állam nevében kötött (2) bekezdésben felsorolt adósságot keletkeztető ügylet érvényesen csak törvény felhatalmazása alapján köthető.

(2) Adósságot keletkeztető ügylet és annak értéke:

a) hitel, kölcsön felvétele, átvállalása a folyósítás, átvállalás napjától a végtörlesztés napjáig, és annak aktuális tőketartozása,

b) a számvitelről szóló törvény (a továbbiakban: Szt.) szerinti hitelviszonyt megtestesítő értékpapír forgalomba hozatala a forgalomba hozatal napjától a beváltás napjáig, kamatozó értékpapír esetén annak névértéke, egyéb értékpapír esetén annak vételára,

c) váltó kibocsátása a kibocsátás napjától a beváltás napjáig, és annak a váltóval kiváltott kötelezettséggel megegyező, kamatot nem tartalmazó értéke,

d) a jogszabályban meghatározott pénzügyi lízing lízingbevevői félként történő megkötése a lízing futamideje alatt, és a lízingszerződésben kikötött tőkerész hátralévő összege,

⁹ A Stabilitási tv. 1.§ f) pontja értelmében államadósság: az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 2009. május 25-i 479/2009/EK tanácsi rendeletben meghatározott módon számított adósság.

e) a visszavásárlási kötelezettség kikötésével megkötött adásvételi szerződés eladói félként történő megkötése - ideértve az Szt. szerinti valódi penziós és óvadéki repügyleteket is - a visszavásárlásig, és a kikötött visszavásárlási ár,

f) a szerződésben kapott, legalább háromszázhatvanöt nap időtartamú halasztott fizetés, részletfizetés, és a még ki nem fizetett ellenérték,

g) hitelintézetek által, származékos műveletek különbözeteként az Államadósság Kezelő Központ Zrt.-nél (a továbbiakban: ÁKK Zrt.) elhelyezett fedezeti betétek, és azok összege.”

Az ÁKK jogállása 11. § (1)-(3)

„(1) Az államháztartás központi alrendszere finanszírozási igényének teljesítése és a 8. § (2) bekezdés a), b), e) és g) pontja szerinti adósságának kezelése érdekében végzett pénzügyi műveletekről az államháztartásért felelős miniszter az ÁKK Zrt. útján gondoskodik.

(2) Az ÁKK Zrt. egyszemélyes zártkörűen működő részvénytársaság, részvényei névre szólók és forgalomképtelenek.

(3) Az ÁKK Zrt. tulajdonosa az állam, amelynek nevében az alapításhoz és a tulajdonosi jogok gyakorlásához kapcsolódó jogokat az államháztartásért felelős miniszter gyakorolja azzal, hogy az igazgatóság jogkörét nem vonhatja el.”

Az ÁKK feladata a költségvetési hiány finanszírozása érdekében 13. § (1)

„(1) A központi költségvetés költségvetési hiányának finanszírozása érdekében az államháztartásért felelős miniszter az ÁKK Zrt. útján

a) a központi költségvetésről szóló törvény felhatalmazása alapján szervezi az államháztartás központi alrendszere adósságának a 8. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletből származó része terhére elszámolandó állampapír-kibocsátást, hitelfelvételt és adósság-átvállalást, b) elkészíti a központi költségvetés éves és középtávú finanszírozási tervét, kidolgozza az a) pont szerinti adósság finanszírozási stratégiáját,

c) gondoskodik az államháztartás központi alrendszere adósságának a 8. § (2) bekezdés a) és b) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletből származó része terheinek kifizetéséről,

d) a központi költségvetésről szóló törvény felhatalmazása alapján az Áht. 76. § (1) bekezdés b) pontja szerinti előrejelzés figyelembevételével gondoskodik a központi költségvetés fizetőképességének fenntartásáról, valamint az állam átmenetileg szabad pénzeszközeinek kezeléséről,

e) szervezi a másodlagos állampapír-piacot,

f) a másodlagos állampapír-piacon sajtószámlás kereskedést, értékpapír kölcsönzést, repó és fordított repó műveleteket végez, valamint azonnali, határidős, fedezeti, csere és származtatott ügyleteket köt, továbbá letétkezelési és letéti őrzési feladatokat lát el,

g) elemzi az a) pont szerinti adósságszolgálat és az állampapírpiac folyamatait,

h) közreműködik az államadósság számításában, tájékoztatást ad az államháztartás központi alrendszere adósságának a 8. § (2) bekezdés a), b), e) és g) pontja szerinti adósságot keletkeztető ügyletből származó része alakulásáról, az állampapírpiac folyamatairól,

i) véleményezi az egyedi állami kezességvállalás, garanciavállalás mellett nyújtott hitelek és kibocsátott kötvények feltételeit,

j) hitel-betét műveleteket végez,

k) közreműködik az állami kezesség, garancia melletti hitel- és kölcsönfelvétellel, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátással kapcsolatos feladatok ellátásában.”

Az ÁKK egyéb feladatai 13. § (4)

„(4) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatokon túl az ÁKK Zrt.

a) jogszabály felhatalmazása alapján állami kezességgel, állami garanciával biztosított, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok forgalomba hozatalát szervezheti, ezzel kapcsolatos tanácsadási feladatokat láthat el,

b) a (2) bekezdésben meghatározott mértékű díj ellenében közreműködhet az állam, az önkormányzat, valamint ezek többségi tulajdonában álló gazdálkodó szervezete hitelfelvételével, kölcsönfelvételével, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjának kibocsátásával kapcsolatos feladatok - ideértve az üzleti stratégiával kapcsolatos tanácsadást is - ellátásában,

c) közreműködhet az Országos Betétbiztosítási Alap és a Szanálási Alap szabad pénzeszközeinek kezelésében, valamint annak hitelfelvételével, kölcsönfelvételével, hitelviszonyt megtestesítő

értékpapírainak kibocsátásával kapcsolatos feladatok – ideértve az üzleti stratégiával kapcsolatos tanácsadást is - ellátásában,

d) jogszabály felhatalmazása alapján az MVM Paks II. Atomerőmű Fejlesztő Zártkörűen Működő Részvénytársaság számára az állam nevében nyújtott, a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásával kapcsolatos beruházásról, valamint az ezzel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2015. évi VII. törvény 1. § (1) bekezdésében meghatározott beruházást finanszírozó tőkeemelés megvalósításához kapcsolódó fizetési kötelezettségeket (beleértve az Oroszországi Föderáció Kormánya és Magyarország Kormánya között a Magyarország Kormányának a magyarországi atomerőmű építésének finanszírozásához nyújtandó állami hitel folyósításáról szóló megállapodás kihirdetéséről szóló 2014. évi XXIV. törvénnyel kihirdetett Megállapodás 1. cikk 2. pontja szerinti fizetéseket is) teljesíthet az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló szervezet által meghatározott módon, összegben és ütemezés szerint

e) közreműködhet a Befektető-védelmi Alap pénzeszközeinek kezelésében,

f) az államháztartásért felelős miniszter döntése alapján ellátja a 9/A. § szerint az állam által a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetnek nyújtott kölcsön teljesítésével kapcsolatos feladatokat.”

Az ÁKK felhatalmazásai 13. § (5)-(6), 14. §

„(5) Az ÁKK Zrt. (1) bekezdés szerinti tevékenysége körében az állam által kibocsátott, vagy állami kezességgel, állami garanciával biztosított, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, továbbá a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 6. § a)-d), h), i), j) és k) pontjában meghatározott pénzügyi eszközök tekintetében a Bszt. 5. § (1) bekezdésében meghatározott befektetési szolgáltatási tevékenységet, valamint a Bszt. 5. § (2) bekezdés a), b), d), g) és h) pontjában meghatározott befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást végezhet.

(6) Az ÁKK Zrt. (1) bekezdés, és az állam által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tekintetében végzett (5) bekezdés szerinti tevékenysége államadósság-kezelésnek minősül. Az ÁKK Zrt. államadósság-kezelésen kívüli befektetési szolgáltatási tevékenységére és befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatására a Bszt. rendelkezéseit kell alkalmazni.

14. § (1) Az állam átmenetileg szabad pénzeszközeinek kezeléséről az államháztartásért felelős miniszter az ÁKK Zrt. útján gondoskodik. E feladatkörében az ÁKK Zrt. jogosult a 13. § (1) bekezdése szerinti műveletek végzésére. Az e tevékenységből származó kamatokat a központi költségvetés javára kell elszámolni.

(2) Az államadósság-kezeléssel kapcsolatos polgári jogi jogviszonyban az államot az államháztartásért felelős miniszter képviseli, azzal hogy

a) [...]

b) az államháztartásért felelős miniszter a képviseleti jogát az ÁKK Zrt. útján is gyakorolhatja vagy írásban az ÁKK Zrt.-re vagy a Kormány más tagjára átruházhatja.

(2a) [...]

(3) Az ÁKK Zrt. által az államadósság-kezelés körében megkötött ügylet az állam javára, illetve terhére megkötött ügyletnek minősül.”

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

Az államháztartásért felelős miniszter felhatalmazása 5.§ (2)

„(2) Az államháztartás központi alrendszerében a költségvetési többlet felhasználásáról, a költségvetési hiány finanszírozásáról és az államadósság kezeléséről - a finanszírozási bevételek és finanszírozási kiadások központi költségvetésről szóló törvényben történő megállapítása nélkül - az államháztartásért felelős miniszter gondoskodik. [...]”

F.7. Az ÁKK mérlege, eredménykimutatása

MÉRLEG

Eszközök	Előző év 2023	Tárgyév 2024
	ezer Ft	ezer Ft
A. Befektetett eszközök	441 599	531 839
I. IMMATERIÁLIS JAVAK	282 544	352 897
1. Alapítás -átszervezés aktivált értéke		
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke		
3. Vagyoni értékű jogok	282 544	352 897
4. Szellemi termékek	0	0
5. Üzleti vagy cégérték		
6. Immateriális javakra adott előlegek		
7. Immateriális javak értékhelyesbítése		
II. TÁRGYI ESZKÖZÖK	100 058	100 780
1. Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	35 550	0
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek		
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	64 508	100 780
4. Tenyészállatok		
5. Beruházások felújítások	0	0
6. Beruházásra adott előlegek		
7. Tárgyi eszközök értékhelyesbítése		
III. BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK	58 997	78 162
1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban		
2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban		
3. Tartós jelentős tulajdoni részesedés		
4. Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban		
5. Egyéb tartós részesedés		
6. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban		
7. Egyéb tartósan adott kölcsön	58 997	78 162
8. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír		
9. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése		
10. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete		
IV. HALASZTOTT ADÓKÖVETELÉS		
B. Forgóeszközök	302 874	413 014
I. KÉSZLETEK	41	44
1. Anyagok		
2. Befejezetlen termelés és félkész termék		
3. Növendék hízó és egyéb állatok		
4. Késztermékek		
5. Áruk	41	44
6. Készletre adott előlegek		
II. KÖVETELÉSEK	7 629	10 348
1. Követelések áruszolgáltatásból és szolgáltatásokból (vevők)	0	0
2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben		

3. Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben

4. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben

5. Váltókövetelések

6. Egyéb követelések 7 629 10 348

7. Követelések értékelési különbözete

8. Származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

III. ÉRTÉKPAPÍROK

1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban

2. Jelentős tulajdoni részesedés

3. Egyéb részesedés

4. Saját részvények, saját üzletrészek

5. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapír

6. Értékpapírok értékelési különbözete

IV. PÉNZESZKÖZÖK

295 204 402 622

1. Pénztár, csekkek

351 135

2. Bankbetétek

294 853 402 487

C. Aktív időbeli elhatárolások

92 195 71 679

1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása

228 0

2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása

91 967 71 679

3. Halasztott ráfordítások

ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK) ÖSSZESEN
836 668 1 016 532

Források	Előző év 2023	Tárgyév 2024
	ezer Ft	ezer Ft
D. Saját tőke	645 281	777 356
I. JEGYZETT TŐKE	300 000	300 000
Ebből: visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken		
II. Jegyzett, de még be nem fizetett tőke (-)		
III. TŐKETARTALÉK		
IV. EREDMÉNYTARTALÉK	231 091	288 185
V. LEKÖTÖTT TARTALÉK		
VI. ÉRTÉKELÉSI TARTALÉK		
1. Értékhelyesbítés értékelési tartaléka		
2. Valós értékelés értékelési tartaléka		
VII. ADÓZOTT EREDMÉNY	114 190	189 171
E. Céltartalékok	0	0
1. Céltartalék a várható kötelezettségekre	0	0
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre		
3. Egyéb céltartalék		
F. Kötelezettségek	177 660	233 148
I. HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK	0	0
1. Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt váll.		
2. Hátrasorolt kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben		
3. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben		
4. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben		
II. HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	0	0
1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök		
2. Átváltoztatható és átváltozó kötvények		

3. Tartozások kötvénykibocsátásból		
4. Beruházási és fejlesztési hitelek		
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek		
6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben		
7. Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben		
8. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben		
9. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek		
10. Halasztott adókötelezettség		
III. RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK	177 660	233 148
1. Rövid lejáratú kölcsönök		
ebből: az átváltoztatható és átváltozó kötvények		
2. Rövid lejáratú hitelek		
3. Vevőtől kapott előlegek		
4. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból	67 594	98 349
5. Váltótartozások		
6. Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben		
7. rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben		
8. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben		
9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	110 066	134 799
10. Kötelezettségek értékelési különbözete		
11. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözet		
G. PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK	13 727	6 028
1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása	0	0
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhat.	13 727	6 028
3. Halasztott bevételek		
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK) ÖSSZESEN	836 668	1 016 532

EREDMÉNYKIMUTATÁS

Megnevezés	Előző év 2023 ezer Ft	Tárgyév 2024 ezer Ft
01 Belföldi értékesítés nettó árbevétele	2 049 600	2 396 640
02 Export értékesítés nettó árbevétele		
I.Értékesítés nettó árbevétele	2 049 600	2 396 640
03 Saját termelésű készletek állományváltozása		
04 Saját előállítású eszközök aktivált értéke		
II. Aktivált saját teljesítmények értéke		
III. Egyéb bevételek	9 282	1 864
Ebből: visszaírt értékvesztés		
05 Anyagköltség	18 350	16 934
06 Igénybe vett szolgáltatások értéke	494 323	545 397
07 Egyéb szolgáltatások értéke	3 610	4 947
08 Eladott áruk beszerzési értéke		
09 Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke		
IV. Anyagjellegű ráfordítások	516 283	567 278
10 Bérköltség	1 028 745	1 157 014
11 Személyi jellegű egyéb kifizetések	146 216	185 543
12 Bérjárulékok	160 490	182 064
V.Személyi jellegű ráfordítások	1 335 451	1 524 621
VI. Értékcsökkenési leírás	107 696	101 757
VII. Egyéb ráfordítások	6 797	30 047
Ebből: értékvesztés		
A. ÜZEMI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE	92 655	174 801
13 Kapott osztalék és részesedés		
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott		
14 Részesedés értékesítésének árfolyamnyeresége		
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott		
15 Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége		
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott		
16 Egyéb kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	35 716	36 163
Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott		
17 Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	711	497
Ebből: értékelési különbözet		
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	36 427	36 660
18 Részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamveszteségek		
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott		
19 Befektetett pénzügyi eszközökből származó ráfordítások, árfolyamnyereségek		
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott		
20 Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások		
Ebből: kapcsolt vállalkozásnak adott		
21 Részesedések, értékpapírok, tartósan adott kölcsönök, bankbetétek értékvesztése		
22 Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	1 178	976

Ebből: értékelési különbözet

IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	1 178	976
B. PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE	35 249	35 684
C. ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY	127 904	210 485
X. Adófizetési kötelezettség	13 714	21 314
X/1. Halasztott adókülönbözet		
D. ADÓZOTT EREDMÉNY	114 190	189 171

F.8. A Társaság vezető tisztségviselői, 2024. december

Igazgatóság tagjai	
Elnök	Balogh László
Tagok	Greinstetter Balázs Kondora Szilárd Péter Molnár István Dr. Tóth Attila Simon Tóth Tibor
Felügyelő Bizottság tagjai	
Elnök	Gondos Judit
Tagok	Dr. Várpalotai Viktor Dr. Berczik Ábel
Társaság könyvvizsgálója	Club-Audit Számviteli és Pénzügyi Szolgáltató Kft. 1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 49/51.4. em.1.
Könyvvizsgálatért személyesen felelős	Fehérné Vikárius Éva, könyvvizsgáló